Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XII, Seria II-a, Nr. 2285 | 4 PAGINI — 20 BANI | Sîmbătă 8 septembrie 1956

OAMENI-APE

Ceea ce înainte vreme nimeni n-ar fi făcut

Ziua se ivi cu un vîntuleț plăcut, ce purta pe aripile lui amurgul primăverii. Apoi, pe nesimțite, acesta se potoli în adîncul liniștei. Soarele mai lucea încă în oglinda Dunării, ca un cuibar de foc, peste care sălciile bătrîne își plecau crengile pletoase. Globul aprins, dispăru treptat la orizont și peste ape începu să se întunece.

Deodată cerul se sparse și o săgeată sclipitoare se abătu spre pămînt. În acel moment din zări cuibul furtunei se dezlănțui. Începură a se ridica nori negri. Veneau grăbiți, treceau, iar veneau îmbulziți, apoi lumina depărtărilor pieri cu totul... Începu să picure ușor, în pulberea fină a drumului, ca pe urmă să plouă de parcă turna cu găleata. În cîteva clipe numai, toată întinderea se acoperi de o pînză de apă care, în năvala ei, căra tot ce-i stătea în cale... Undele tulburi și crescînde ale pîrîului Mraconea se frămîntau cu mînie la mal...

★

Gheorghe Marta, — șeful sectorului de la exploatarea forestieră Ogradena, aparținînd de I.F.E.T.-Orșova — nu putea dormi în noaptea aceea. Prin minte îi trecură multe... Cercetă în gînd cei peste 1500 metri de lemne de foc, înșiruiți pe malurile pîrîului Mraconea și parcă socoti cîte greutăți au întîmpinat și cîtă trudă au depus oamenii, pentru realizarea acelor stive care sus, pe o porțiune bună, zăgăzuiesc malurile pîrîiașului. Unii părăsiseră chiar și lucrul. „Pădurea e mare, găsim noi loc și în altă parte". Cei rămași au depus eforturi multe și pînă la urmă au răzbit. De cîte ori n-a pus și el mîna pe firez și pe țapine... Nu-i vorbă, hărnicia le-a fost din plin răsplătită. Nimeni n-a scos sub 1500 lei pe lună; bani, nu glumă... Cînd cei care rămăseseră în lucru au scris la casele lor despre cîștigurile mari pe care le dobîndiseră, au început să se întoarcă răzleții unul cîte unul, cu capul plecat, pentru a fi primiți din nou. A trebuit să se țină o ședință, punîndu-se la vot cererile, pentru a se hotărî reprimirea. Li s-a dat chiar și un avertisment. Numai așa au putut să se alăture celor mulți...

În timp ce Gheorghe Marta își depăna gîndurile, ploaia se înăsprise. Soția, însă, dormea alături liniștită și pe figura ei din cînd în cînd apăreau zîmbete.

„Numai apa asta de nu ne-ar da de furcă... Pe cît e de domoală în mod obișnuit, pe atît e de vicleană cînd ploaia îi umflă albia". Își aduse bine aminte de toamna trecută, cînd apele crescute ale pîrîului distruseseră linia forestieră, pricinuind pagube de milioane. Sări repede din pat, își aprinse o țigară, trase cu nesaț cîteva fumuri, apoi se uită la ceas. Era ora 1. De la sector și pînă la podul unde apele Mraconiei se varsă în Dunăre sînt 3 km., iar de aci pînă la exploatarea unde lucrează oamenii. se mai adaugă încă 15 km. Socoti rapid în minte că, tocmai bine, la orele 7 dimineața va fi acolo, după ce va verifica barajul care oprește lemnele furate de apă.

Își aprinse lămpașul.

Soția se trezise și ea.

— Măi omule, unde te duci pe așa vreme? n-auzi ce potop e afară?

— Dă-mi pelerina... Oricum o fi, trebuie să plec!

— Bine, dar unde? întrebă nedumerită soția, întinzîndu-i pelerina.

— Sus, la exploatare!

— Vezi ce-i cu Ilie, du-i și băiatului pelerina și veniți acasă cît mai repede! Nu-mi faceți griji...

Gheorghe își trase în grabă cizmele de cauciuc, îmbrăcă cu grijă pelerina și se făcu nevăzut, pierzîndu-se în noapte, biciuit de ploaie și de vînt. Părea o nălucă, cu lămpașul care arunca o dîră slabă de lumină. Nu vedea aproape de loc pe unde calcă, drumul era acoperit peste tot cu apă. Totuși nu putea să se rătăcească. Cunoștea bine locurile pe care ani de-a rîndul le bătuse cu piciorul. Fără prea multe greutăți, ajunse la podul unde Mraconea își varsă apele în Dunăre. Cu spaimă constată că pîrîul ieșise mult din albie. „Dacă o fi tot așa și mai sus, înseamnă că lemnele sînt amenințate". O porni pe potecă în susul apei mai mult pe dibuite. De la stivele cu lemne, pe care în mintea lui aprinsă le vedea deja duse de apă, își aduse aminte cum în urmă cu trei zile îl trimisese pe Ilie, tractorist, în sectorul lui, la exploatarea Plavișevița, să repare motorul unui camion. Gheorghe își reveni întrucîtva la gîndul că fiul lui împlinise 19 ani și nu strică să se oțelească în luptă cu natura. „De fapt nici nu-i udă, doar în baracamente e ca și acasă"... se consolă. Cînd ajunse la zăgaz, ceasul arăta orele 5.

Nu se simțea obosit. Parcă nici n-ar fi mers patru ore în șir și încă prin ploaie. Constată că și aici apa crescuse mult, ba în partea dreaptă a barajului rupsese deja două scînduri. Ziua se îngîna cu noaptea și ploaia aproape încetase... Zorile se iviră dintr-odată de după coama muntelui. Trebuia să ia măsuri urgente! Fiecare minut ce trecea, punea în pericol lemnele, Oameni nu avea de unde lua acum. Pe pod găsi cîteva scînduri pe care trebuia să le pună acolo unde apa făcuse spărtura în baraj.

Astfel, lupta începu.

Avea nevoie de cuie, cîteva, măcar patru... Ciocanul putea

(Continuare în pag. 3-a)

Excepțională participare la Campionatele internaționale de atletism ale R. P. R.

În acest an, la Campionatele Internaționale de Atletism ale R.P.R. (15—16—17 sept.) se anunță o participare excepțională.

Pînă acum și-au confirmat participarea atleți și atlete din 19 țări, printre care Uniunea Sovietică (cu echipa olimpică completă de 60 atleți), R.F. Germană (cu cele mai bune atlete, printre care Centa Gastl, recordmana lumii la 80 m. garduri cu 10,6 sec.), R.P. Polonă (cu efectivul olimpic complect, în frunte cu recordmanii mondiali Dunska și Sidlo), Franța, R.P.F. Iugoslavia, Belgia, Italia, Elveția, Austria, Olanda, Norvegia, R.D. Germană etc.

Federația Americană de atletism amator a anunțat că va fi reprezentată la campionate de Wille Williams, recordmanul lumii la proba de 100 m. plat cu 10,1 Ernie Schelton cu 2,11 m. la săritura în înălțime și de Ernie Shelby cu 7,98 m. la săritura în lungime.

Tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej și Chivu Stoica în vizită la tovarășul dr. Petru Groza

În ziua de 6 septembrie a.c. tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej, prim secretar al C.C. al P.M.R. și Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R. au făcut o vizită președintelui Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R. tovarășului dr. Petru Groza, care se află în convalescență la Deva.

Tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej și Chivu Stoica s-au întreținut cu tovarășul dr. Petru Groza, informîndu-l asupra problemelor curente ale activității de stat.

Primirea de către președintele Consiliului de miniștri al R.P.R., Chivu Stoica a ministrului Marii Britanii la București A. A. Dudley

Vineri 7 septembrie, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne, Chivu Stoica a primit în audiență pe ministrul Marii Britanii la București, A. A. Dudley.

Biblioteca Centrală de Stat a R. P. R. își începe activitatea

Biblioteca Centrală de Stat a R.P.R. din Calea Rahovei nr. 4 (fostul Palat de Justiție) anunță începerea parțială a activității sale.

În ziua de marți 11 septembrie ora 8, vor începe să funcționeze primele săli de lectură în care vor fi puse la dispoziția cititorilor cele mai noi lucrări de știință, tehnică, literatură și artă din țară și străinătate, precum și diferite reviste de specialitate.

Biblioteca primește în mod regulat toate periodicele din țară, precum și numeroase periodice din Uniunea Sovietică, din țările de democrație populară și din alte țări.

Sălile de lectură vor fi deschise zilnic între orele 8—21, iar duminica și sărbătorile legale între orele 8—13.

Intrarea în sălile de lectură se face pe baza permiselor de cititori care se eliberează la cerere cu începere de luni 10 septembrie orele 8—15.

Termocentrala „Steaua Roșie" produce cu întreaga putere

Joi 6 septembrie la ora 21,38, cu aproape o lună înainte de termen a fost pus în paralel cu sistemul energetic cel de al patrulea turbogenerator al termocentralei „Steaua Roșie" din Sîngeorgiu de Pădure, Regiunea Autonomă Maghiară. Astfel marea unitate energetică a început să producă energie electrică cu întreaga putere prevăzută a fi instalată — 100.000 kw.

IMPRESII, GÎNDURI, AMINTIRI...

Trenul aleargă. Gonește și în țăcănitul ritmic al roților ne duce spre casă. În minte ne mai stăruie încă stepa îndepărtată a bogatului Cazahstan.

Stăm la geam și urmărim lacom defilarea nebună a peisajelor noastre: păpușoi, pămînt întors de plug, negru și reavăn.

Pămînt. Întinderi imense. Închizi ochii și te vezi din nou pe combină. Soare, praf și întinderi nesfîrșite de grîu. Mergi cu combina la nesfîrșit, mergi odată cu soarele și parcă acolo unde coboară el se află și capătul lanului. După tine, cuminte și ascultătoare, mașina face cursă după cursă. Grîul e mare, spicul bogat și bobul greu. Buncherul se umple repede iar palmele șoferului au prins bătături mari și dureroase. Robert, băiatul înalt și frumos, cu multă trecere la fete, îi face semn cu mîna.

— Numai două, numai două curse și „gatova".

Buncherul se descarcă, combina pleacă mai departe...

...Și trenul aleargă... Buzău. Un tovarăș de breaslă vrea o informație.

— Materialul este urgent, la zi. Trebuie să-l scriu în tren. Spuneți-mi cîțiva oameni care s-au evidențiat.

Leopa Iordan, șeful delegației noastre, ridică din umeri.

— Greu, foarte greu.

— Dar, totuși... insistă, tovarășul de breaslă.

— Toți.

— ?!

...Și într-adevăr, e aproape imposibil să spui că cutare sau cutare tovarăș s-a evidențiat. S-a muncit peste așteptările tuturor.

— Totuși?...

— Robert Șeffer cu o combină S. 4 a strîns peste 20 de vagoane de grîu.

— Bun. Și altceva deosebit?

— S-a îndrăgostit de o fată blondă, cu ochi albaștri. O chiamă Olga și este studentă la Institutul Agronomic din Jitomir.

La întoarcerea de pe pămînturile desțelenite

...Dintr-un compartiment răsună dulce și lin acordurile cîntecului „Ceaica".

Ceva a tresărit în noi și ne-a strîns pentru moment inimile.

Grupul de tineri romîni care au participat la strîngerea recoltei de pe pămînturile desțelenite din Kazahstan, s-a reintors vineri în țară.

Timp de 21 de zile, tinerii romîni au muncit cu mult entuziasm la strîngerea recoltei de pe pămînturile sovhozului cerealier „Simferopolski" din regiunea Kokcetav.

La sosire, în Gara de Nord, tinerii romîni care au luat parte la strîngerea recoltei de pe pămînturile desțelenite au fost întîmpinați de tovarășii Cornelia Mateescu, secretar al C.C. al U.T.M., Miron Olteanu, și Alecu Costică, membri ai C.C. al U.T.M. precum și de numeroși tineri din Capitală.

(Agerpres)

...Noapte. Un foc imens de tabără (focul prieteniei). Două armonici completează ușor glasul dulce al fetelor. Și peste stepă pînă departe „Ceaica" răsună odihnitor și profund. Este una din multele seri petrecute cu studenții din Jitomir — prieteni și tovarăși de muncă. Și în jurul focului, atunci nu s-a cîntat numai „Ceaica". S-a bătut mărunt, pînă la nădușeală și sîrba oltenească.

— Și pe combină a mai lucrat cineva? Tovarășul de breaslă e nerăbdător.

— Da. Nemeth Ladislau, inginer la G.A.S. Catalina, raionul Tg. Secuiesc. A lucrat pe o combină S. 6, de abia sosită din fabrică. De altfel, el a și montat-o împreună cu Iura-mecanicul. Bărbat înalt, frumos și tare vesel. Eh, ce om e Iura ăsta! Cînd pune mîna pe un lucru se cunoaște. Și joacă volei!...

— Și altceva interesant ce ați mai putea spune? Lucruri mai deosebite, mai frumoase?

Cei din jur au făcut ochi mari, mirați.

— Deosebit? Păi acolo totul este deosebit, totul este mai însemnat, dacă vrei, totul este extraordinar. Deosebit? In doi ani s-a construit un orășel în mijlocul stepei. Case, club, magazine. S-au înființat străzi care au primit nume. S-au făcut de către copii culburi pentru păsări și au fost așezate deasupra caselor. Deosebit? In fiecare casă un aparat de radio. Deosebit? Pentru noi da, toate acestea au fost deosebite; pentru ei, însă, totul e firesc, foarte firesc. Deosebit, dacă vrei, a fost și fiecare zi din munca noastră.

În ziua de 23 august, de pe aria noastră s-au încărcat în camioane aproape 30 de vagoane de grîu. Seara, am primit insignele de care ați auzit. În vara aceasta 20 de mii de hectare au fost secerate în 8 zile și 8 nopți. Ce aș mai putea să-ți spun „deosebit"? Cînd am plecat din Kokcetav, Tighisov Talgat Ahmetovici, directorul sovhozului nostru, avea lacrimi în ochi.

Cînd am plecat...

Și amintirile vin, vin năvalnic.

Gara înțesată de oameni. Tineri, bătrîni, copii. Și atîtea flori!... S-a cîntat, s-a jucat, dar, inima o aveam strînsă. Boris Danilovici, șeful brigăzii noastre, roșu la față, vroia să ne explice că nu știe ce are, dar crede că i-a intrat ceva în ochi, de aceea sînt roșii și îi șterge atît de des cu batista.

— Ce-aș mai putea să-ți spun deosebit, tovarășe?

Am văzut atît de multe și am învățat atîtea... Dacă ai răbdare, uite, ia caietul acesta. Citește-l! El îți va spune zi cu zi, tot ce-am făcut.

P. ISPAS

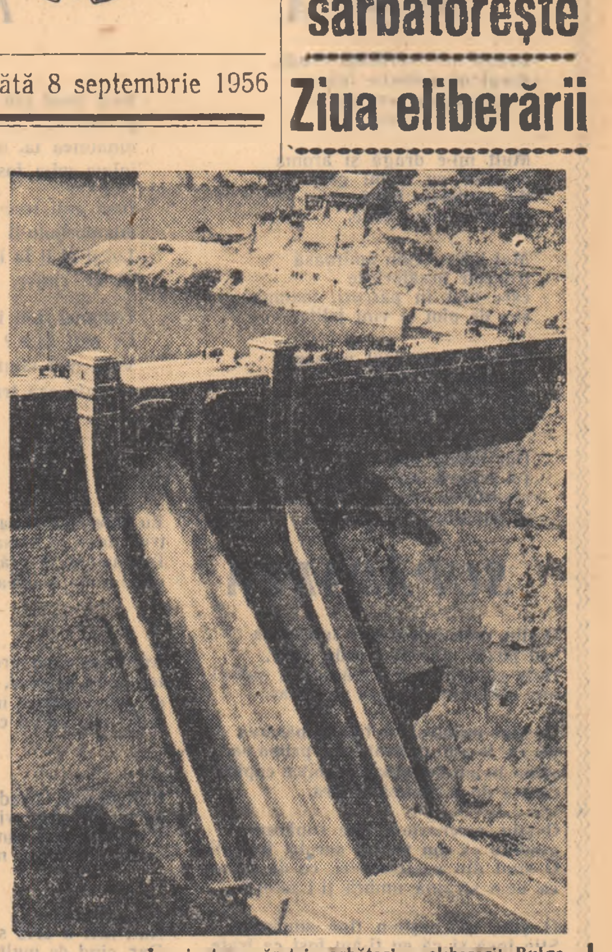
Sosiți în gara de nord, utemiștii care au participat la strîngerea recoltelor de pe pămînturile desțelenite ale Kazahstanului, au fost întîmpinați cu dragoste, de activiști, prieteni, rude, ziariști și, bineînțeles, de nelipsitul fotograf.

Sonda nr. 76 produce intens. Datorită unei bune întrețineri, ea dă o cantitate sporită de țiței. Acum, la această sondă se fac ultimele pregătiri în vederea începerii operației de deparafinare.

În fotografie: membrii brigăzii condusă de Petre Golea — a căror depășire medie de normă este de 61 la sută — fac ultimele verificări înainte de începerea deparafinării.

La 9 septembrie poporul frate bulgar sărbătorește Ziua eliberării

În cinstea măreței sarbători a eliberării Bulgariei — 9 Septembrie — poporul frate bulgar a lucrat cu sîrguință, a obținut victorii importante. Și tineretul și-a adus aportul său entuziast, alături de întregul popor.

În semn de cinstire a aniversării eliberării Bulgariei de sub jugul fascist, s-a terminat acum construcția celui mai mare baraj din țară, barajul Stalin, pe care îl vedeți în fotografia noastră. El va da viața la 20.000 hectare pămînt de pe valea Sofiei. Cele trei centrale electrice care vor intra în funcțiune vor da un nou impuls industrializării Bulgariei de vest. Toate lucrările, atît cele de la baraj, cît și de la centralele electrice, au fost efectuate de tineri.

Alături de întregul popor bulgar, cei 2.000 de tineri care au fost în primele rînduri ale luptei pentru obținerea acestei victorii, vor avea o bucurie în plus în ziua de 9 Septembrie.

Însemnări

Prima oră de curs

Să predai cursuri în fața unor tineri în vîrstă de 17 ani, studenți în anul I al unui institut de învățămînt superior — faptul acesta implică complicații suplimentare oricărui cadru didactic.

Nu este vorba numai de noutatea raportului: profesor — student, cu cortegiul său de implicații psihologice ci, mai ales, de înfrîngerea lipsei de experiență a proaspeților studenți, neobișnuiți cu un studiu de o factură intelectuală majoră — obligatoriu într-un institut de învățămînt superior.

Am asistat de curînd la două ore de curs cu studenții anului I de la Facultatea de tehnologie alimentară a Institutului tehnic Galați. Băncile amfiteatrului erau pline. Sînt mulți studenți în anul I la această facultate. Predomină fetele.

Cursurile erau predate de tovarășul conferențiar inginer Dimitrie Trăușanu. Primele două ore din noul an universitar. Interesul studenților era vizibil, ca și emoția de altfel. Întrebările obișnuite în asemenea împrejurări se succedau de la un student la altul: Cum arată? Îl cunoașteți? E sever tare? Întrebări obișnuite, cu iz școlăresc...

Inițial, m-a surprins metoda de predare a profesorului. După ce a desfășurat un tablou al materiei pe care o vor învăța studenții în acest an — „Tehnologia metalelor" — sugerînd viitorilor ingineri cîteva metode de studiu, a vorbit două ore liber, fără nici o notiță la îndemînă. Dădea cifre, consemna nume de întreprinderi, le fixa poziția geografică, opera cu procente — totul precis, clar, concis. Revenea asupra noțiunilor care oricum vor fi reluate în cursul anului, relevîndu-le sensul, funcția, importanța.

O lecție vie, interesantă, de o înaltă factură intelectuală, dovedind o categorică stăpînire a cunoștințelor.

Forța intelectuală a profesorului nu s-a transmis însă în întregime asupra studenților. Familiarizați cu metode de muncă „școlărești", atenția acestora s-a îndreptat în exclusivitate spre notarea mecanică, „mot à mot", a fiecărui cuvînt rostit de profesor. Ideile n-au mai fost urmărite în înlănțuirea lor logică. Esențialul și neesențialul amestecate de-a valma într-o aglomerare de date și cifre umpleau pagini după pagini. În fața mea, o studentă atentă să nu piardă nici un cuvînt din expunere, a notat textual o frază pentru ca ulterior s-o șteargă, dîndu-și seama că era o intervenție a profesorului adresată unui coleg. Faptul poate înveseli tot așa cum — pe cel care-i descifrează întreaga semnificație — îl poate întrista. Pe de altă parte, timorați de gîndul să nu scape cumva vreun cuvînt al profesorului, unor studenți nu le-a mai trecut prin minte ideea că poate unele noțiuni le sînt cunoscute încă din școala medie. Lipsiți de capacitatea de a lega cunoștințele dobîndite în anii de școală cu cele căpătate în această lecție, ei și-au umplut caietele de notițe cu numiri dintre cele mai ciudate.

Răsfoind — de pildă — caietul de notițe al studentului Felician Leibovici, întîlnești scris în loc de G.O.E.L.R.O., o ciudățenie iscată nu dintr-o notare grăbită, ci dintr-o „pierdere a memoriei" ca rezultat al unei concentrări mecanice a atenției într-un singur sens. (Căci nu există justificări, nici chiar pentru un student din anul I, ca această noțiune să fie necunoscută).

Predarea unui curs universitar pretinde o superioară ținută intelectuală de la care profesorul nu are dreptul să abdice. El trebuie să găsească însă în mijlocul auditoriului său o receptivitate înaltă, o intensă concentrare a capacităților intelectuale. Stă în puterea — în primul rînd — a proaspeților studenți să se ridice la această treaptă.

I. DELEANU

Gîndește-te bine!

Scrisoare deschisă tovarășului Nicolae I. Tobiaș, membru al gospodăriei colective din comuna Alțina, raionul Agnita

Nu vrem să-ți mai amintim viața grea pe care ai dus-o în trecut, la fel ca și ceilalți tineri țărani muncitori din Alțina. O știi prea bine. Părinții tăi ți-au povestit, desigur, despre felul cum munceau zi și noapte pe pămînturile altora pentru o coajă de pîine. Tot atît de bine știi că, din anul 1950 de cînd am intrat în colectivă, viața noastră este alta. Oameni săraci dar harnici, s-au ridicat, privind cu încredere în viitor. Ei muncesc pentru un trai bun, pentru o viață mai fericită.

Te cunoaștem bine. Am trăit doar împreună. Erai un băiat harnic. În colectivă ai fost întotdeauna un exemplu bun pentru noi toți. Înainte de a pleca în armată, am văzut în tine un bun prieten și sfătuitor, capabil de orice muncă, fapt pentru care te-am ales secretarul organizației de bază U.T.M. din gospodărie. Ajutat de noi ai putut să-ți îndeplinești sarcinile încredințate. Munca ta era apreciată. Erai respectat de toți colectiviștii.

A venit timpul să pleci în armată, să-ți faci datoria față de patrie. Vorbele tale, care sunau ca un angajament, ne-au convins că, într-adevăr, te vei strădui să justifici încrederea ce ți-am acordat-o.

Cu toate că eram ocupați cu munca în colectivă, pentru obținerea unor recolte bogate, care să ne asigure bunăstarea și fericirea, nu te-am uitat. De multe ori ne gîndeam la tine și ne întrebam: Oare cum se instruiește secretarul organizației noastre? Este fruntaș? Într-o zi ai venit acasă, în permisie. Eram tare mîndri de tine, căci peste tot auzeam numai laude.

Timpul a trecut. Te-ai întors din armată și te-ai încadrat iarăși în munca colectivei. În adunarea generală de alegeri a organelor conducătoare U.T.M. din primăvara acestui an te-am ales, din nou, în biroul organizației noastre de bază. Mai pe urmă ai fost ales secretar. Am fost încredințați că, împreună cu ceilalți membri din birou, veți întări munca organizației noastre. Am crezut că, la fel ca și înainte, vom avea multe de învățat de la tine...

Ne-am înșelat însă amarnic. Am văzut că, pe zi ce trecea, veneai tot mai rar la colectivă. Ne-am adus aminte, cu durere, de angajamentul ce ți l-ai luat în adunarea generală, în care ai fost ales secretar. Ai spus că vei face totul pentru ca munca în organizație și în colectivă să meargă bine. Încetul cu încetul te-ai îndepărtat însă de noi, de munca noastră. Întrebat fiind, începeai să ascunzi lipsa de la lucru în colectivă și de la viața de organizație în spatele unor pretexte neserioase. În toate adunările generale ne arătai cum trebuie să fie un utemist, ne îndemnai să muncim în așa fel încît să fim fruntași, ne spuneai că, muncind pentru întărirea colectivei, vom ajunge la bunăstarea noastră personală etc., etc. Dar tu ce faci? În loc să muncești alături de noi în gospodărie, te duci să muncești la străini. Aceasta ne-a făcut să pierdem încrederea în tine, să nu mai credem în vorbele tale. Oare cum să te urmăm cînd tu, secretarul organizației de bază U.T.M., n-ai în anul acesta nici 50 de zile-muncă, pe cînd Ștefan Müller are 165, iar alții au și ei peste 100?

Te-am ajutat de multe ori, dar n-ai vrut să înțelegi ajutorul nostru, să fii din nou utemistul și prietenul de altă dată, care muncea cu dragoste alături de noi. Te-am chemat în fața adunării generale U.T.M. să ne spui ce ai de gînd în viitor. Ai refuzat să vii și ai plecat la tîrg, la Mediaș. Ai plecat în ziua cînd tinerii care ți-au dat încrederea de a-i conduce se adunau pentru a-ți deschide ție ochii, pentru a-ți lumina drumul vieții adevărate!

Ai făcut organizația de rușine. Gîndește-te bine, tovarășe Tobiaș. Adu-ți aminte de unde ai plecat. Vino în mijlocul nostru, te vom ajuta să fii demn de dragostea noastră, ca împreună să facem din organizația noastră una fruntașă, ca, împreună cu cei vîrstnici, să facem să înflorească colectiva noastră.

Utemiștii din gospodăria agricolă colectivă din Alțina

LITERATURĂ-ARTĂ

PÎINEA

Dragă mi-i verdeața crudă,
dragi mi-s florile firave
răspîndind discreta undă
a miresmelor suave.

Mult mi-e dragă și aroma
brazilor cu cetini grele
din pădurile bătrîne
ale Bucovinei mele.

Mai iubesc cum amiroasă
frunzele îngălbenite
care mor în parcuri, toamna,
și-s de ploi și vînt jelite.

Și îmi place izul proaspăt
al zăpezii-imaculate...
Eh, arome și miresme
veșnic mă încîntă toate.

Dar iubesc mai mult ca toate
(o, natură, nu te minii)
răsuflarea dulce, caldă
și puternică — a pîinii.

SUPĂRAREA

O știu, mocnește-n tine supărarea
sau poate, cine știe, arde chiar.
Doar supărarea n-o măsori cu metrul
nici conștiința n-o pui pe cîntar.

O știu, mocnește-n tine supărarea
că eu te-am criticat—nu prima oară —
și nu te-am secondat în dulce cuplu
ca o a doua, tonică vioară.

O știu, mocnește-n tine supărarea
gîndind că am trădat porniri frățești.
O simt din pașii repezi, ce de mine
ca de-o străină umbră ți-i ferești.

O știu, mocnește-n tine supărarea.
Știu însă și că eu ți-am fost ca frate.
Și azi mi-ești drag, dar asta, lasă,
— timpul
în cartea vieții tale să arate.

O știu...
dar, supăratule, pricepe
că ura ta mă va lovi -ndoit
de-ți voi cînta greșelii tale ode,
de voi privi-o rece, neclintit.

Herman Stolper

FĂRĂ OFILIRE

LIEI

Beat de-al tău surîs șăgalnic
și de-a ochilor ispită,
dinaintea ta, năvalnic
inima mi-a fost jertfită.

Însă anii trec-nainte
adumbrindu-ți strălucirea.
Locul ei îl ia în minte,
ca un cîntec, amintirea.

Toamnei, toți îi simt gîrbaciul.
Ce poți face? Legea firii...
Vezi, nici sfîntul soare, vraciul,
nu salvează trandafirii.

Dar să nu te temi, iubito,
pentru ofilirea feții!
Noua dragoste-am găsit-o
în cenușa frumuseții.

E o dragoste mai tare
căci de ani a fost călită...
Prin furtună și prin soare
doi — c-o singură ursită.

Și trăind beția-aceasta
mă destăinui ție iară:
astăzi îți iubesc, nevastă,
sufleteasca ta comoară.

GÎNDURI

Eu tinerețea mi-am pierdut-o-n smircul
trecutului, la masa foamei, slută.
Dar astăzi, în grădina înnoirii,
găsii o viață-ntreagă, ne-ncepută.

Acel ce vede-n greutăți un chin
și e neputincios a le răpune,
nu-i vrednic de izvorul cristalin
al zilelor care urmează, bune.

*

Anevoios e un urcuș alpin;
transpiri, aluneci, sudui nu odată,
dar cînd ajungi în piscul diamantin
eroic este suflul ce te-mbată

*

De vreme ce nicicînd tu nu-ți arunci
mai jos de cer privirile năuce
și porți un cap lipit de nori, atunci
cel de pe umeri ce folos ți-aduce?

*

Vezi orașul, strada, casa
cu iz proaspăt, viu mereu?
Pretutindenea rămas-a
cîntul sufletului meu.

*

E greu — știi lucrurile-aceste —
să-ți afli drumul pe pămînt.
Aflîndu-l, însă, mai greu este
să nu-l mai părăsești nicicînd.

*

Nu-i nici o artă să iubești — la nuntă.
Dar, cînd de mult purta-vei albul păr
să nu îți fie *dragostea* căruntă —
aceasta este artă, -ntr-adevăr.

*

Mult dobîndești luptînd cinstit, pe față.
Întrece-te cu un prieten deci!
Dar ține totuși seama și învață
întîi pe tine însuți să te-ntreci.

Îți legi cu greu de creanga prezentului tot dorul.
Mai greu te rupi de trunchiul trecutului prin ani.
Ferice-i însă omul ce vede viitorul
deosebind prieteni de dușmani.

În romînește de ȘTEFAN IUREȘ

Stil—repertoriu—prezentare

Pe marginea concertului de muzică distractivă „Jurnal muzical"

Începînd cu rîvnă o activitate menită — între altele — să înlăture inițiativele pe cît de curate pe atît de artistice, ale întreprinzătorilor particulari de turnee de tot felul, care atrăgeau protestele vehemente ale publicului, mai ales din provincie, Oficiul de spectacole și turnee artistice a organizat o primă manifestare de muzică distractivă. Tocmai de aceea „Jurnalul muzical", susținut de o orchestră restrînsă sub conducerea lui Edmond Deda, ne-a sugerat cîteva probleme privind în general concertele de muzică ușoară din ultimul timp și asupra cărora serviciul de producție din cadrul Oficiului de turnee merită să reflecteze.

„Jurnal muzical" reunește la rampă cîntăreți cunoscuți și apreciați, cum ar fi: Dorina Drăghici, Nicu Stoenescu, Simona Cassian, frații Grigoriu, Aida Moga etc. Toți aceștia și-au cîștigat popularitate și prestigiu grație unui stil propriu în interpretare. Dorina Drăghici, de pildă, nu imită pe cutare sau cutare cîntăreață celebră, ci, cunoscîndu-și posibilitățile și-a format un stil original. Cine nu se simte emoționat de intonațiile pure, gingașe ale glasului Dorinei Drăghici, de lirismul proaspăt, de esență populară, pe care-l dăruiește ea melodiilor de dragoste?

Am amintit acest lucru pentru că există tendința unor interpreți — întîlnită și în „Jurnalul muzical" — de a neglija crearea unui stil propriu în interpretare, de a căuta să semene cît mai bine cu interpretul x sau y care a lansat melodii de succes universal și pe care l-a ascultat din înregistrări. Îl putem aminti în acest sens pe Vili Donea, cîntăreț tînăr, cu mai puțină experiență. Ce se întîmplă în asemenea cazuri? E clar că, oricîte strădanii s-ar depune, asemănarea nu poate fi decît relativă, mai ales cînd ai de înfruntat și pronunțarea stîngace a unei limbi străine. Și chiar dacă presupunem că s-ar realiza o cît de cîtă asemănare, ea nu poate stîrni decît cel mult admirație pentru performanță și nu emoții artistice. Gică Petrescu are un repertoriu bogat de melodii franceze, dintre care unele au fost lansate de Yves Montand. Sezisînd pericolul unei imitații fără perspectivă de reușită, dat fiind și puternica personalitate a celebrului cîntăreț francez, Gică Petrescu a introdus în interpretarea acestor cîntece nota sa personală: un anumit elan, un timbru specific al vocii. Nu putem spune despre Gică Petrescu că e un „mic Yves Montand", în schimb îl putem considera un bun interpret de muzică ușoară franceză de la noi, ceea ce, evident, îl avantajează.

Găsirea unui repertoriu potrivit resurselor vocale și temperamentale ale cîntărețului poate ajuta mult la formarea unei personalități artistice reliefate. Sigur că glasului cald, profund, dramatic, al lui Vili Donea, nu i se potrivesc în nici un caz melodii ca „Bacia-mi piccina", create pentru cu totul alte temperamente muzicale. Dacă își va studia mai atent posibilitățile, Vili Donea va găsi piese ce-l servesc mai bine, permițîndu-i să-și facă simțită personalitatea.

Faptul că problema aceasta e mai cuprinzătoare, poate fi dovedit și cu actorul Ovid Teodorescu, obișnuit al concertelor de estradă din ultimul timp. Acesta socotește, probabil, că doar însușirile fizice îi sînt suficiente pentru a realiza un comic de calitate și face insuficiente sforțări spre a-și crea un stil. De la un timp se dedică unor exhibiții sonore în genul lui Mircea Crișan, care însă îl depășește, tocmai pentru că — spre deosebire de Ovid Teodorescu — caută neobosit lucruri noi, în avantajul personalității sale artistice.

Pentru obișnuiții concertelor de estradă — și nu numai pentru ei — apare ca un lucru supărător și sărăcia repertoriului unora dintre cîntăreții cunoscuți, care se prezintă chiar ani de-a rîndul la rampă cu aceleași bucăți muzicale. De schimbat se schimbă doar numele dirijorului orchestrei sub bagheta căruia evoluează, sau titulatura concertului. Așa sînt de exemplu frații Grigoriu. În „Jurnal muzical" el prezintă melodii pe care le-am ascultat de foarte multe ori pînă acum. Dar nu numai atît. Deși formația lor de terțet permite găsirea unor variate forme de interpretare, limbajul lor muzical e mult rămas în urmă. N-a evoluat substanțial, menținîndu-se în aceleași forme șablon. Chiar cei mai entuziaști admiratori ai fraților Grigoriu se simt decepționați cînd aceștia părăsesc scena după un efort nereușit de a însufleți un repertoriu uzat, cîntat într-o manieră răsuflată.

Nici Simona Cassian nu vădește zel pentru înnoirea repertoriului, cu toate că verva ei reclamă mereu noi și noi mijloace de valorificare. Oricît de iubite ar fi unele melodii de muzică ușoară este și firesc ca prea deasa lor audiere să plictisească la un moment dat. Dar chiar și pentru cîntăreț, repetarea la nesfîrșit a unei melodii e dăunătoare, nu-i poate alimenta elanul, fantezia creatoare.

Dacă interpreții vocali au destule mijloace pentru a-și reînnoi repertoriul, prezentatorii concertelor de estradă sînt mai dezavantajați din acest punct de vedere. Problema creării unor prezentări de calitate rămîne încă deschisă. Or, dacă audierea repetată a unor melodii reușite e bine primită pînă la un moment dat, ajunge să spui doar a doua oară aceeași glumă și trezești protestele publicului uneori la scenă deschisă. În fața unei asemenea greutăți s-au aflat și prezentatorii Nae Roman, Bimbo Mărculescu și Ovid Teodorescu în „Jurnalul muzical". La aceasta se adaugă calitatea scăzută, vulgaritățile, limbajul trivial, de mahala, în care a fost făcută cea mai mare parte a prezentării. Este cert că rîsetele cîtorva dintre miile de spectatori prezenți la concert nu pot fi confundate cu succesul. Cu excese de strîmbături, poante gratuite sau lovindu-se reciproc, prezentatorii nu mai pot astăzi amuza pe nimeni. Repetarea unor texte folosite și altă dată nu înseamnă tocirea oricărui spirit de discernămînt. Dacă cupletul „Moțița-Moțata", de exemplu, prin unele calități, dar mai ales prin actualitatea lui, a mai putut plăcea spectatorilor, de ce a fost necesară reeditarea celui intitulat „Nervos" în care gratuitatea face casă bună cu situația ridicolă în care se pun actorii?

Oficiul de turnee artistice are posibilitatea să dea acestor concerte caracterul unor spectacole elaborate cu seriozitate, evitînd impresia de improvizație lăsată atunci cînd se prezintă un fel de „pik-nik"-uri în care cîntăreții și actorii participă fiecare cu ce găsește de cuviință.

SUZANA VOINESCU

Revista revistelor

„Cartea" — Nr. 1

Alături de numeroasele gazete, reviste și publicații periodice de ordin cultural, care satisfac în măsură crescîndă interesul pentru artă, literatură și știință al tineretului, al tuturor celor ce muncesc, a apărut recent o nouă revistă lunară — CARTEA — organ al Ministerului Culturii — Direcția Difuzării Cărții. Născută din necesitatea dezbaterii problemelor răspîndirii cărții în mase, a transmiterii, experienței librarilor și difuzorilor de carte, revista — prin întîiul ei număr — pare a avea perspective încă mai largi. A apropia de comorile cărților noi pături de cititori, a face din fiecare difuzor al cărții un entuziast activist al muncii culturale de masă — iată o misiune care înnobilează și pe care redacția revistei și-o asumă, pătrunsă de responsabilitățile ce-i revin. O precizează chiar în „Cuvîntul înainte" al redacției, care deschide numărul revistei. Dar mai ales o pune în valoare publicarea în acest prim număr a unor scurte și substanțiale articole scrise de Tudor Arghezi și Geo Bogza, și pătrunse de o generoasă dragoste pentru carte, pentru cuvîntul tipărit, purtător de înțelepciune și adevăr.

Mai semnalăm din cuprinsul numărului convorbirea cu poetul Cicerone Theodorescu publicată sub titlul: „Administrație a culturii, nu cultură administrativă", articolul—„Cîteva probleme actuale de anticariat — pe care-l socotim abia un început în tratarea chestiunii cărților vechi, recenziile și notele bibliografice de la rubrica „Vitrina cu cărți" (poate prea puține la număr și nu îndeajuns de consistente) precum și materialele care fac cunoscută experiența unor organe de difuzare a cărții. Rubricile „Alb și Negru", „De peste hotare", „Știați că?" etc. se vestesc interesante.

Nu se poate pretinde prea mult de la un singur număr— și încă primul. Totuși e de așteptat ca pe viitor în revistă să-și găsească locul meritat și discuțiile privind mijloacele cele mai eficace de răspîndire a cărții (și aci cuvîntul celor ce lucrează direct pe acest tărîm în librării și centre de difuzare a cărții are un mare rol), precum și materiale critice și satirice la adresa birocratismului și obtuzității care nu odată frînează buna pătrundere a cărților la cititor.

Într-un cuvînt, o revistă bine venită, ale cărei numere viitoare, desigur încă mai substanțiale și mai variate, vor fi citite cu atenție de prietenii cărții.

Însemnări despre cărți pentru cei mici

„Poveștile celor trei mincinoși"

Vladimir Colin expunea cîndva într-un studiu, considerații interesante cu privire la crearea basmului nou. Ca o încercare de a realiza practic aceasta trebuie privită — credem — cartea sa „Poveștile celor trei mincinoși". Fără a discuta în amănunt ce e tradițional și ce e inovație în aceste basme — o asemenea analiză nu e în intenția noastră — vrem pur și simplu să ne spunem părerea de cititor adult asupra lor.

E îmbucurător că autorul — deși evident hotărît să dea basmului un pronunțat caracter social — nu transformă poveștile sale într-o transpunere mecanică, pe plan fantastic, a unor fenomene din realitate. (Primejdia există și s-a manifestat în unele cărți pentru copii constituind un deserviciu atît pentru ideile ilustrate, pe care le bagateliza, cît și pentru creațiile respective). Așadar, „Poveștile celor trei mincinoși" — din care primele istorioare tind oarecum să dezvăluie secretul apariției basmelor, vremea care cerea „să dai adevărul drept minciună" — vorbesc copiilor despre relații sociale și realități dispărute sau pe cale de dispariție precum și despre însușiri morale nobile care triumfă asupra răului sau despre vicii pedepsite. Niculăiță năzdrăvanul — întruchipare a forței, a bunului simț și a vitejiei poporului — dobîndește izbînda asupra războinicului Om-de-Foc, a hainei Stăpîne a Apelor, asupra împăratului cel lacom și a slugilor lui, ca și „Băiatul fără nume" — înrobit de un vraci șiret — sau Călin, cel care datorită inimii lui bune salvează de blestem Cetatea de Aramă și aduce nevoiașilor din ținutul său bucuria muncii libere. Fata din „Flacăra inimii" topește cu căldura dragostei ei gheața care-i ținea ferecat ursitul. Pe cînd Iedul de lemn, care s-a îngîmfat într-atît încît s-a înhăitat cu lupul împotriva neamului său, piere ca și zmeul doritor de faimă, căruia i-a venit de hac propria lui fire (sfîrșitul poveștii e un avertisment împotriva încrederii naive în capacitatea dușmanului crud de a-și schimba năravul).

Cele mai interesante ni se par, însă, cele trei „povești mincinoase" cu care se deschide cartea — întîmplări fantastice pe care le născocesc trei țărani săraci pentru ca în felul acesta să-și poată spune nepedepsiți părerea despre staroste, despre boier și vătaf, ba chiar despre însuși împăratul. Trebuie remarcat că autorul a știut să evite monotonia ce s-ar fi ivit prin repetarea procedeului în cele trei istorioare. Primul țăran își bate joc de staroste numai pe ocolite, povestind peripeții în care se descrie pe sine însuși ajuns în nenorocire din pricina lăcomiei (aluzie — pe care oamenii din sat o înțeleg — la viciul starostelui). Cel de al doilea îl introduce pe staroste în istorisirea sa, arătînd că la nunta fiicei acestuia a înghițit o sută de pîini și s-a transformat într-o pîine uriașă, care după ce a dărîmat casa gazdei i-a ospătat pe toți copiii săracilor, iar al treilea țăran e și mai îndrăzneț: în povestirea lui toate mărimile, de la staroste la împărat, poartă pe umeri capete de animale.

Prezentarea împăraților în poveștile lui Vl. Colin e o ripostă la imaginile tradiționale. Împăratul, ca simbol al asupririi, e aici bineînțeles, categoric negativ. Scriitorul a folosit însă cu pricepere ironia, ridiculizînd astfel acest personaj încît micul cititor îi vede pe acești „cîrmuitori" reduși la adevărata lor valoare de paraziți încoronați, incapabili de orice acțiune. (Fără a depăși limitele fantasticului, împărații aceștia sînt înzestrați cu trăsături reale, bine prinse). Iată-l, de pildă, pe cel din „Niculăiță năzdrăvanul" — „și rău, și prost, și lacom, și hoț, da' cumva mai puțin decît alți împărați, în schimb, ce-i ,drept, era și mai fricos". Iar cel mai „drept" împărat, cel din „Meșterii Munte lui de Gheață", nu-și poate găsi liniștea la gîndul că meșterul care i-a zidit un minunat palat nu și-a primit răsplata... de a-l vedea pe împărat bucurîndu-se de noul lăcaș.

Dacă am vorbit — foarte sumar — despre unele calități și elemente noi din poveștile lui Vladimir Colin (am saluta cu bucurie o discuție competentă în lumea literară asupra încercărilor de inovație în acest domeniu) nu se poate să nu ne oprim și la anumite neajunsuri. E vorba de stil, de dialog, mai ales. După părerea noastră, pentru niște personaje de basm, eroii sînt prea prolicși și cam livrești uneori, iar alteori — ce-i drept mai rar — folosesc „poante" discutabile de genul „tac din bot" (prelucrare creatoare de către urs a obișnuitului „tac din gură"). Să mai dăm și un amănunt de logică: micului cititor i se va părea desigur curios că în lumea stranie a Sorbului Mărilor, unde se consumă „delicatese" ca tăiței de otgon fiert și salată de ancore ruginite, ursul de fier, și el admirator al acestor bunătăți, tînjește după smeură ca orice banal Moș Martin de pe pămînt.

În ansamblu, „Poveștile celor trei mincinoși" sînt — după părerea noastră — un exemplu care merită urmat în literatura pentru copii.

FELICIA DAN

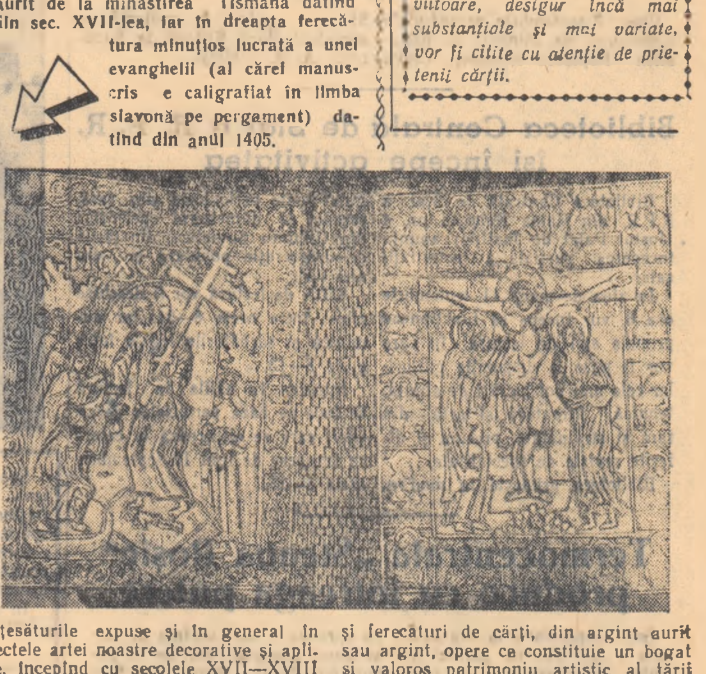
Din carnetul artistului plastic

OCTAV ILIESCU — Schiță de portret

Fotografiile noastre înfățișează două din obiectele de artă feudală expuse în muzeu. În stînga un chivot de argint aurit de la mînăstirea Tismana datînd din sec. XVII-lea, iar în dreapta ferecătura minuțios lucrată a unei evanghelii (al cărei manuscris e caligrafiat în limba slavonă pe pergament) datînd din anul 1405.

ARTA FEUDALĂ ROMÎNEASCĂ în colecția tezaurului

Neprețuitele comori artistice și istorice restituite poporului romîn de către guvernul sovietic și expuse de curînd în sălile muzeului de artă R.P.R., trezesc un mare interes în țara noastră. Operele cuprinse în acest tezaur au o importanță covîrșitoare pentru cultura poporului nostru, ele fiind cele mai autentice mărturii ale tradițiilor sale artistice nepieritoare.

Alături de renumitul tezaur arheologic „Cloșca cu puii de aur", de impresionanta colecție numismatică, de sutele de picturi și desene, bogata colecție de obiecte de artă feudală ne dă o imagine vie a sufletului poporului nostru, a civilizației Țărilor Romînești în vremi îndepărtate.

Piesele expuse astăzi în Muzeul de Artă al R.P.R., pe care le-am considerat pierdute în vifornița a două războaie, sînt documente prețioase ale vremurilor trecute, piese rare, și de o excepțională valoare artistică și istorică. Obiectele artei feudale care dețin un loc principal cuprind: țesături, icoane, argintării, manuscrise și miniaturi. Multe din acestea au ornat interioarele palatelor domnești și ale caselor boierești și, în urma danillor făcute de domni și boieri, ele au devenit zestrea bisericilor și mînăstirilor unde s-au păstrat de-a lungul secolelor.

Cum să nu simți emoție în fața epitafului datînd tocmai din 1396 din biserica mînăstirii Cozia fundată de călugărul macedonean Nicodim! Cum să nu simți mîndrie în fața manuscriselor din secolul XV ale căror slove împodobite cu miniaturi dovedesc o cultură și un gust artistic deosebit! Țesăturile și broderiile: epitafuri, epitrahiruri, văluri de tîmplă, poale de icoane, mînecuțe etc. datînd din timpul lui Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare, (ca renumitul Epitaf de la mînăstriea Dobrovăț — 1506), Alexandru Lăpușneanu, Radu cel Mare, Neagoe Basarab, Constantin Brîncoveanu, Șerban Cantacuzino (Epitaful Șerban Cantacuzino și familia sa — 1681) și altele, sînt opere ce se impun prin finețea deosebită a broderiilor, prin stăpînirea tehnicii de care artiștii fac dovadă. În același timp ele arată fastul curților domnești din trecut. Astfel de obiecte au avut un important rol în decorarea interioarelor servind, mulțumită mobilității, supleții la transport și adaptabilității lor la arhitectură, drept podoabe ale pereților, pentru diferite mobile, ca portiere etc., sau ca decorație temporară, ca un auxiliar la sărbătorile laice sau religioase. Somptuoase, destinate a încînta ochiul și a emoționa, țesăturile și broderiile sînt astfel legate de ideea de măreție și prosperitate.

Admirabile exemple pot fi date în acest sens cele două văluri de tîmplă de la Mînăstirea Slatina (1561); unul reprezintă portretele donatorilor, Alexandru Lăpușneanu și soția sa Alexandra, celălalt e lucrat cu motive religioase, bogat ornamentat, de o rară finețe și vădind o execuție atît de măiestrită încît se situează nu numai printre cele mai desăvîrșite piese de acest gen din țara noastră, dar poate și de pretutindeni.

Îmbogățiți prin comerț, care începuse să ia o mare dezvoltare în secolul din care avem aceste opere, domnii romîni mențin legături cu Rusia Kieviană, cu Serbia, Krakovia, cu marile cetăți din Crimeea, cu Kaffa ș.a.m.d. Cele două văluri de tîmplă, ca și celelalte obiecte decorative ale artei noastre feudale, au servit astfel, fără îndoială, la fastul curților domnești, demonstrînd viu călătorilor, solilor și negustorilor străini, bogăția (majoritatea obiectelor sînt lucrate în aur), dar și gustul ales, talentul și cultura veche, existente în Țara Romînească.

Un cercetător atent și mai obișnuit cu tehnica și decorația țesăturilor și broderiilor poate observa la acestea mai multe stiluri. Cele mai vechi piese sînt legate de arta slavă — bizantină. Am putea spune că ele se aseamănă foarte mult cu picturile murale din bisericile noastre. În afară de bogăția și strălucirea obiectelor reprezentate, culoarea și linia domină în arta bizantină. Observăm la operele mai vechi, de influență bizantină, efecte de suprafață, siluetele colorate cernite de linii esențiale și hotărîte. Obraz, mîini, draperii, edificii etc. au în broderii, ca și în picturile murale, fie contururi sumbre (cel mai ades cu negru), fie contururi din perle strălucitoare, care transformă personajele într-un complex decorativ și contribuie considerabil la efectul compoziției.

Alături de influențele artei bizantine, în țesăturile expuse și în general în obiectele artei noastre decorative și aplicate, începînd cu secolele XVII—XVIII se fac simțite și alte influențe ca: levantină, orientală, germană și chiar italiană.

În unele țesături din acest timp, — cu sfinții redați în picioare, de o mare noblețe în ținută, cu atitudini degajate și figuri pline de expresie — recunoști ușor influențele artei occidentale, venite adesea prin Dalmația. Totodată, secolul XVII aduce influența capitalei imperiului otoman, de unde veneau principii, pretendenții la tron, ce fuseseră reținuți și „educați" la Poartă.

Icoanele, numeroase ca număr, urmează în general aproape aceeași evoluție stilistică ca cea a broderiilor și picturii murale. Ele sînt mărturii incontestabile ale talentului pictorilor noștri, fie ei anonimi sau cunoscuți ca Zugravul Vasile (1723) și alții. Printre icoanele care urmează canoanele bisericești se găsesc însă și cîteva opere în care pictorul popular a introdus aspecte și oameni din vremea sa cum este de exemplu icoana „Sf. Ecaterina și eteriștii" de la Episcopia Rîmnicul Vîlcea (1821), o imagine realistă care consemnează evenimentele răscoalei din 1821.

Epoca feudală a prilejuit, de asemenea, o largă dezvoltare a creației obiectelor de argint, argint aurit și din alte metale. Originea lor este foarte variată. Unele sînt comenzi ale domnitorilor romîni sau ale boierilor, altele provin din Brașov, Sibiu sau Augsburg. În expoziția tezaurului artistic vedem pocaluri, pahare, talere, anafornițe, potire, candele, cădelnițe, vase de aghiazmă, cățue, chivoturi și ferecături de cărți, din argint aurit sau argint, opere ce constituie un bogat și valoros patrimoniu artistic al țării noastre. Ele sînt lucrate în tehnici diferite, suferind influențe diverse în funcție de atelierul și meșteșugarul ce le-a creat. Întîlnim opere ciocănite, cizelate, gravate, turnate, și unele, din cele relativ mai recente, cu aplicații de smalțuri colorate. Creatorii acestor opere, artiști necunoscuți din atelierele mînăstirești sau meșteri vestiți ai atelierelor meșteșugărești din orașe, dovedesc o stăpînire deplină a tehnicii. Execuția este de o rară finețe și gust artistic.

Spiritul decorativ, de înaltă calitate artistică, îl întîlnim și în miniaturi care, prin jocul lor de culori, prin execuția atentă și sugestivă, întregesc imaginea oferită de obiectele expuse în sălile destinate artei feudale de la Muzeul R.P.R. Epoca lui Ștefan cel Mare ne-a lăsat opere de mare valoare artistică și istorică printre care Evanghelia ferecată din 1602 și manuscrisul din 1512, ale căror slove și miniaturi, lucrate pe pergament, atrag puternic atenția.

Prezentarea cronologică a acestor opere, riguros științifică, pe care a făcut-o într-un timp relativ scurt colectivul științific al Muzeului de Artă R.P.R., oferă o interesantă desfășurare a creației romînești de-a lungul vremurilor. Ea dovedește înaltele însușiri artistice ale poporului nostru, puterea lui creatoare, oferind totodată un instructiv prilej de cunoaștere a trecutului țării noastre.

MIRCEA DEAC

Ce ascunde o etichetă

Ion Coman, secretarul comitetului U.T.M. de la Schela Mare—Gura Ocniţei, raionul Tîrgovişte, munceşte de cîţiva ani de zile după cum îl taie capul. Nimeni nu-l stinghereşte. Rareori, la ocazii mai mult sau mai puţin festive, primeşte cîte o vizită de la raion. Atunci, tovarăşul Coman vorbeşte despre „greutăţile" sale, iar tovarăşul de la raion, invariabil, îi atrage atenţia.

— Se spune că eşti cam dur...

Totul se limitează la aceasta. Cu timpul a rămas întipărit în mintea lui Coman gîndul că tovarăşii de la raion sînt insensibili la relatările sale; iar în a celor de la raion că tovarăşul Coman este din fire dur şi cu asta basta!

★

Nu există pahar în care să torni peste măsură şi să nu se verse. Tinerii de la schelă au răbdat pînă într-o zi. Atunci Gheorghe Lupu şi alţii au pus mîna pe condei şi au scris ziarului nostru. Tovarăşul Lupu nu este portretist, dar cînd picătură cu picătură umple paharul nu-i greu să-l deşerţi. „Priviţi, acesta-i Ion Coman! Cum îl rabdă organizaţia?" — aceasta întreabă tinerii din schelă.

★

...In cameră nu se află decît Ion Coman şi Bereş, secretarul unei organizaţii de secţie din schelă.

Vorbeşte primul:

— N-ai venit la şedinţa de ieri, tovarăşe Bereş... Şi schimbînd deodată vocea ca şi cum şi-ar fi aduse aminte de ceva:

— Cum stai cu cotizaţia? Ia să-ţi văd carnetul... Aha! Restanţier! Şi cu un gest scurt aruncă carnetul drept în fundul unui sertar.

— Tovarăşe Coman, ştii că am soţia bolnavă... N-am putut veni la şedinţă... Cu cotizaţia...

— Fără vorbe, tovarăşe Bereş. Fără vorbe!... Adunarea generală o să hotărască. Deocamdată carnetul rămîne la mine...

Cu un gest scurt, Bereş fu invitat să părăsească camera.

★

...Zi de muncă voluntară. In schelă, mare fierbere. Tovarăşa Lucreţia Niţulescu primeşte vorbă prin tovarăşul Ion Stoichiţa să mobilizeze tinerii. Seara, îl întîlneşte pe tovarăşul Coman. E foarte fericită de rezultatele obţinute.

— Ştii... tovarăşe secretar...

Coman e însă grăbit. Nici n-o priveşte. Peste cîteva zile tovarăşa Niţulescu află că tovarăşul Coman e supărat pe ea pentru că într-o şedinţă, cîndva, l-a criticat. Acum îşi explică de ce de foarte multă vreme sarcinile curg mereu prin intermediari.

...Şi Dumitra Chiţimia a avut curaj să-l critice:

— Ca membră în comitet am dreptul, tovarăşe Coman... Dar acesta a fost mai iute:

— Să taci! Eşti o nesimţită!... Să nu te iei la colţi cu mine... Eu sînt secretar U.T.M.! Tu n-ai voie să mă tragi la răspundere!

★

Şi o ultimă relatare a unui corespondent:

...„După alegerile organelor U.T.M. din schelă, tovarăşul Coman a afirmat că-i va avea în vedere pe toţi cei ce i-au şters numele de pe listă scriind în loc pe altul". „Il cunosc după scris — se lăuda el — şi-i voi exclude pe toţi!"

★

S-ar mai putea adăuga la acestea şi altele, pe care ziarul nostru le-a făcut imediat cunoscute Comitetului regional U.T.M. Ploeşti.

I-a fost dat însă lui Ion Coman să nu fie ajutat nici de data aceasta. Spre rezolvare, sesizarea noastră a fost încredinţată instructorului regional Constantin Nedelcu, care, „cercetînd" lucrurile (cu ochelari de cal) a făcut ca ziarului să-i parvină următorul răspuns:

„Din discuţiile purtate de către tovarăşul Constantin Nedelcu, instructor regional, a reieşit că acuzaţiile aduse tovarăşului Ion Coman nu sînt juste. Tovarăşul Coman este apreciat *(sublinierea ne aparţine) de către tovarăşii săi de muncă. Este just că-i exigent, în unele cazuri fiind chiar prea dur".*

Să recapitulăm: un mic satrap îşi face de cap. La raion parvin veşti alarmante despre el. Se trece în planul de muncă cercetarea cazului. Dar lunile trec... La telefon se cer din cînd în cînd date şi cifre. Trebuiesc complectate rubrici. Acţiuni, acţiuni... acţiuni... Dar despre el, despre Ion Coman ce se ştie? Lucrează cam „tare". Uneori bate chiar şi cu pumnul în masă. Se ştie. Şi pentru tovarăşii de la raion, ca şi pentru unii de la regiune, totul e clar; secretarul e bine şi definitiv etichetat: e cam „dur". Totul se rezumă la această etichetă. Şi, dincolo de ea se ascund toate apucăturile unui mic satrap.

Absolviţi de un control exigent, lăsaţi de capul lor, astfel de activişti ca Ion Coman ajung să creadă că nimeni şi nimic nu-i mai poate zdruncina de pe locul lor, că sînt de neînlocuit, că fără ei munca nu poate merge, că le este permis orice. Căzînd din greşeală în greşeală ei se rup de organizaţie, de masa utemiştilor. Astfel de activişti, (să fie atenţi miopii politici care-i tolerează) n-au ce căuta în munci de răspundere în U.T.M.!

I. ISAIIA

OAMENI-APE

(Urmare din pag. I-a)

fi înlocuit şi cu pietre, dar cuiele? De unde să le ia? Se învîrti pe pod, se uită la apa care creştea... Punctele ce le vedea venind pe apă păreau lemne. Ele puteau trece prin spărtură şi nu s-ar mai fi oprit pînă la Dunăre. Cercetă amănunţit speteaza podului. Privirea i se opri pe un grup de cuie care nu erau înfipte adînc în lemn. Controlă şi văzu că nu au nici un rost acolo. La capătul celălalt al podului găsi şi două scoabe. Nu-i fu uşor să scoată cuiele... Se munci mai bine de 15 minute. Dire de sînge îi curgeau în palme, dar reuşi. Acum începu operaţia cea mai grea. Coborî pe un stîlp al podului, în dreptul spărturii, care se întindea pe o lungime de 1 metru. Se fixă bine pe o crestătură a stîlpului, pe care o îmbrăţişă. In mîna stîngă ţinea scîndura, iar coltul şi corpul le folosi ca puncte de reazim pentru menţinerea echilibrului. Incă jumătate de oră de încordare şi totul se termină cu bine.

Situaţia rămînea însă tot critică... Apa creştea mereu şi din clipă în clipă putea să rupă întreg barajul. „Ce s-o fi întîmplat cu lemnele? Ce o fi cu Ilie?"

In acel moment, de după o cotitură se ivi mai mult alergînd tocmai fiul său, împreună cu Ilie Fulga, Milan Iancuiovici, Nicolae Damşescu şi Szabo Ion.

— Ce-i cu voi? — se răsti Marta către cei sosiţi, pe ale căror feţe se întrevedea spaima.

— Tată, ceilalţi oameni au rămas sus. Cară lemnele, depărtîndu-le de malul apei care a ieşit din albie. Pînă seara, pîrîul ar înghiţi tot.

— Fulga, rămîi la baraj, în timp ce noi vom merge la depozitul de lîngă pod. Trebuie să construim plute! Vom lua din depozit un cablu, cizme de cauciuc şi scîndurile necesare... In caz că lemnele vor fi duse de apă, le vom abate din drumul lor la mal.

...Şuieratul vîntului se amesteca cu zgomotul apei şi cu glasurile ce se ridicau din cînd în cînd. Mîinile lucrau grăbite. Cele două echipe, una pentru construirea plutelor, iar cealaltă pentru întinsul cablului care lega malurile, lucrau de zor. Cablul a fost întins şi legat de doi piloni, bătuţi în grabă pe ambele maluri. In total zece plute străjuiau la gura podului.

Deodată vocea poştaşului, a lui Fulga Ilie, răsună puternic: „Atenţie, barajul a fost rupt!", şi după aproape un ceas au început să apară şi lemnele, pe care cu pricepere plutaşii le îndreptau spre mal. Acolo, stive după stive, se înşiruiau... Trei zile şi trei nopţi munca n-a încetat. Apoi apa a început să scadă treptat-treptat, devenind acelaşi fir subţire dintotdeauna, cu apa limpede şi domoală. Lîngă pod, stivele de lemne, simetric clădite, străluceau în bătaia soarelui, părînd nişte case de aur fără uşi, fără ferestre. Erau mai bine de 400 metri cubi lemne salvaţi prin munca şi dîrzenia unui mănunchi de oameni hotărîţi.

Liniştea adierilor legăna apa, stivele se oglindeau în ea, apoi noaptea se lăsă pe nesimţite şi totul încremeni în tăcere.

Corespondent ION ANASTASIU

ACTUALITATEA pe scurt

Expediţie pescărească

Frumoasa noastră Deltă, cu neegalata ei bogăţie vegetală şi animală pe care natura i-a dăruit-o cu atîta generozitate, va primi zilele acestea vizita unei expediţii originale. Este vorba de pescarii fruntaşi din întreaga ţară care la invitaţia Asociaţiei Generale a Vînătorilor şi Pescarilor din R.P.R. se vor intîlni în număr de 50 în oraşul Galaţi, de unde pe bordul unui vapor special amenajat vor face o frumoasă excursie de 5 zile în Deltă. Timp de 5 zile aceşti pasionaţi vînători ai apelor vor avea prilejul să cunoască frumuseţi de neuitat, punîndu-şi totodată la încercare iscusinţa de pescari, prin locurile numite pe drept cuvînt împărăţia peştilor.

Expediţia, prima de acest gen organizată în ţara noastră, are menirea de a recompensa activitatea pescarilor fruntaşi şi de a le da prilejul să-şi împărtăşească bogata experienţă acumulată pe malurile numeroaselor ape care brăzdează pămîntul patriei noastre.

La mila 14, în comuna Crişan, vaporul pe bordul căruia se va afla expediţia de pescari, îşi va arunca pentru prima oară ancora. „Expediţionarii" se vor întrece în iscusinţă lăsînd să „vorbească" undiţele, şi binenţeles, momeala...

E. PITULESCU

In curînd — un nou concurs al artiştilor amatori

Spectatorii care au avut recent prilejul să asiste, din fotoliile comode ale Teatrului C.C.S., la finalele concursurilor artiştilor amatori, vor avea satisfacţia să asiste, în această sală, la desfăşurarea finalei concursului cercurilor dramatice de teatru şi operetă ale sindicatelor. Concursul va începe la 28 septembrie şi se va încheia la 6 octombrie.

Spre deosebire de concursurile anterioare, de data aceasta va participa un număr sporit de echipe, cu un repertoriu variat şi bine ales. In acest scop, instructorii dramatici au primit încă din timp îndrumări competente de la specialişti, în cadrul unor cursuri speciale, iniţiate de Ministerul Culturii şi C.C.S., prin Case de cultură, Şcolile populare de artă şi prin lucrările metodice editate de minister.

Se constată o creştere a nivelului acestor formaţiuni de artişti amatori. Aşa se explică faptul că ele au înscris în repertoriul lor piese de valoare, unele din tezaurul dramaturgiei clasice şi nu numai scenete într-un act, care nu sînt scrise întotdeauna la un înalt nivel artistic. Este îmbucurător faptul că aproximativ 70% din repertoriu îl constituie piese originale inspirate din actualitate. Dintre autorii dramatici români mai consacraţi ale căror lucrări vor fi prezentate în concurs, se numără: Horia Lovinescu, Mihail Davidoglu, Lucia Demetrius, Nicolae Tăutu, Tiberiu Vornic etc. De asemenea figurează piese de A. Korneiciuk, V. Kataev etc.

Totodată, în unele formaţii de artişti amatori au abordat genul operetei. Aşteptăm cu îndreptăţită nerăbdare şi curiozitate să vedem reprezentaţiile artiştilor amatori ca operetele: „Crai Nou", „Vînt de libertate", „Silvia", „Baba Hirca", „Viţelul bălţat" (în limba maghiară) etc.

I. MIHUŢ

Oaspeţi dragi

Delegaţia Comsomolului din oraşul şi regiunea Odesa, care se îndreaptă spre Bulgaria pentru a participa la sărbătorirea zilei eliberării, s-a oprit în drum, pentru cîteva ore, în oraşul Constanţa. In seara zilei de 6 septembrie, oaspeţii au fost primiţi călduros de către reprezentanţi ai comitetului regional de partid, ai comitetului regional U.T.M., ai organelor locale de stat şi de sute de tineri din oraş.

Cu acest prilej, tovarăşul Gh. Trandafir, secretar al Comitetului regional U.T.M. Constanţa, a adresat oaspeţilor un fierbinte salut. Din partea delegaţiei de comsomolişti a răspuns Vladimir Bogdaneck, prim secretar al Comitetului regional al Comsomolului din Odesa.

Seara, la hotelul „1 Mai" s-a organizat o întîlnire prietenească în cadrul căreia ansamblul de estradă din Constanţa şi o formaţie artistică a oraşului Odesa au prezentat un program comun de cîntece şi dansuri.

Pînă la miezul nopţii, oaspeţii au petrecut alături de tinerii din oraşul Constanţa clipe de neuitat.

A. CONSTANTINESCU

O duminică la ştrand...

Duminică, amatorii de ştrand se vor bucura de o surpriză plăcută: la ştrandurile Floreasca nr. 1 şi 2 se organizează o serbare populară cu concursul actorilor de la Teatrul de Estradă. Astfel vom putea vedea pe N. Stroe, artist emerit al R.P.R., Dan Demetrescu, Zizi Şerban, Rolanda Camin, Jeni Sănduiescu, Olga Petrescu, Mihai Kingsburg, Al. Bojenescu şi alţii.

Vor evolua echipe artistice de amatori fruntaşe, premiate la concursul pe ţară. Se vor organiza printre participanţi, concursuri populare de înot. Intreceri pentru prinderea păsărilor de baltă, canotaj, demonstraţii de înot ale sportivilor fruntaşi de la cluburile C.C.A. şi Dinamo, joc de tabără şi o serie de surprize.

Două orchestre vor invita la dans pe amatori şi credem că de la aceasta nu va lipsi nimeni. Restaurante şi bufete diferite îşi vor etala varietatea produselor lor culinare.

Seninătate, voioşie, bucuria de a trăi — iată ce exprimă feţele acestor trei tinere. In drumul tău, prin ţara noastră minunată, întîlneşti din asemenea feţe zîmbitoare, optimiste, îndrăgostite de viaţă.

Fotograful n-a scăpat prilejul nici de data aceasta, şi a prins pe peliculă imaginea acestor trei fete din regiunea Hunedoara, îmbrăcate în frumosul port naţional. Foto: DUMITRU F. DUMITRU

„Cuiele" sfatului popular

Comuna Prejmer este o comună mare, dar şi mai mare este cantitatea de cereale netreierată încă. Sîntem la începutul lunii septembrie şi prejmerenii de-abia au treierat recolta de pe 427 hectare, adică mai puţin decît jumătate. Sînt totuşi două lucruri bune în comuna Prejmer: primul — seceratul culturilor de pe cele 827 hectare a fost terminat la 15 august; al doilea — toţi oamenii lucrează cu încordare la terminarea cît mai devreme posibil a treierişului. Că oamenii muncesc cu încordare ne bucură, dar nu ne face să cădem în extaz. Apreciem munca prejmerenilor, dar ne punem întrebarea: care e cauza rămînerii în urmă?

A plouat? Nu. De mai bine de două săptămîni nu a căzut nici un strop, iar mai înainte doar cîteva ploi uşoare. De altfel comuna Prejmer şi-a luat măsuri de apărare. Fiecare gospodar şi-a cărat în curte, la adăpostul şurii ori şoproanelor, toată recolta. Doar pe ici — pe colo, doi-trei gospodari au aranjat cîte o mică arie.

Nu sînt batoze suficiente? Sînt. Numai S.M.T. Hărman a trimis 5 batoze.

Pînă acum toate au fost bune. Dar de aci începe greul. Sfatul popular al comunei Prejmer n-a analizat desfăşurarea campaniei de treieriş. Dacă ar fi pus de pildă întrebarea: „ce au făcut batozele între 9 august, — ziua sosirii lor în comună — şi 15 august — cînd s-a început „oficial" în comună campania de treieriş?" (întrebarea trebuia pusă însă la timpul ei pentru ca să se poată lua măsuri operative), sfatul popular ar fi aflat că batozele au ciocănit pe ici pe colo cîte ceva. In acele zile, 6 la număr, batozele au treierat numai cîteva mii de kilograme de cereale. Pe atunci, deputaţii sfatului popular nu aveau timp să vadă că batozele stau. Erau ocupaţi cu altceva. Indrumau pe gospodari să care cît mai repede păioasele în şuri. Dar nici mai tîrziu nu s-au „omorît cu firea" din pricina batozelor, care nu lucrau din plin. După cît se pare, ei au adoptat „principiul": „noi cu ale noastre, tractoriştii cu ale lor". Din nenorocire, însă, cu treburile şi obiectivele semetiştilor nu s-a ocupat mai nimeni. Drept urmare, în fiecare zi s-au pierdut nenumărate ore de muncă.

Luînd acea măsură preventivă de a transporta păioasele la gospodăriile ţăranilor, sfatul popular al comunei Prejmer a pierdut cu totul din vedere posibilităţile de lucru ale batozelor. Şi în loc să îndrume pe ţăranii de pe o uliţă sau dintr-un cartier să se strîngă la o singură arie, sfatul popular a obligat pe batozari să meargă din curte în curte, să treiere fiecărui ţăran. De aci — timp pierdut cu toptanul. Numai batoza 95 — mecanic Ion Weber — de la 15 la 25 august a pierdut 23 de ore cu mutatul. Dar nici orele de lucru nu au fost folosite din plin. Era şi firesc. In curtea mică a ţăranului munca nu se poate organiza în bune condiţiuni. Din această cauză, în ziua de 15 august batoza 95 a treierat la doi gospodari, în 16 august la 6 gospodari, în 17 august la 3 gospodari ş.a.m.d.

Acesta este primul „cui" pe care sfatul popular Prejmer nu a ştiut să-l scoată la vreme.

Comuna Prejmer cuprinde, pe lîngă satul Prejmer, şi cîteva cătune. Deservirea acestor cătune cu batoze a fost pentru semetişti, ca urmare a măsurilor luate de sfatul popular, un nou prilej de a pierde timpul. La 15 august, o batoză însoţită de delegatul Constantin Ghimbăşanu a fost trimisă în cătunul Stupini. Aci a lucrat două zile pentru întovărăşirea din cătun şi o zi a treierat prin trei gospodării la ţărani. Sfatul popular însă, în loc să lase batoza să lucreze acolo mai departe, a trambalat-o din nou în satul Prejmer, unde timp de trei zile batoza a treierat pe aria întovărăşirii „7 Noiembrie". In satul Prejmer mai erau patru batoze, dar, probabil, comitetul executiv a vrut să vadă cum arată la faţă şi cea de a cincea batoză. Altă explicaţie nu există, de vreme ce la capătul celor trei zile batoza a luat iarăşi drumul Stupinilor, unde a început să măsoare din nou drumul, din ogradă în ogradă. Fiecare drum din sat în cătun şi invers a costat pe tractorişti cîte o zi de muncă. Trambalarea aceasta, în limbajul sfatului popular, s-o fi chemînd planificare. Dar pentru noi este limpede: plimbarea batozelor este un alt „cui" pe care sfatul popular nu a ştiut să-l scoată la vreme.

Mai sînt încă două „cuie". La scoaterea lor trebuia să participe şi S.M.T. Hărman.

Batozele au fost trimise pe cîmp fără a fi bine reparate. Batoza 95 s-a defectat încă în ziua de 10 august şi de-atunci, probabil din cauza deselor deplasări, se defectează aproape zilnic. In decursul celor 20 de zile de cînd se află în comuna Prejmer, ea a stat defectată aproape 30 de ore. Timpul de reparaţii nu ar fi fost atît de lung, dacă mecanicii ar fi avut la îndemînă piese de rezervă. In ziua de 27 august, pentru înlocuirea unui rulment, mecanicul a fost nevoit să se deplaseze tocmai la Oraşul Stalin, după ce mai întîi trecuse pe la reşedinţa S.M.T. Hărman.

Şi, în sfîrşit, ultimul „cui". Tractoriştii conduşi de Ion Rosnauer nu prea dau dovadă de conştiinciozitate în muncă. Din cauza lor, membrii gospodăriei colective „1 Mai" au pierdut în fiecare zi ore preţioase. Colectiviştii veneau la ora 6 dimineaţa, iar tractoriştii la şapte şi jumătate, opt. Felul în care înţeleg tractoriştii să lucreze ne arată cum se desfăşoară munca politică a organizaţiei de bază U.T.M. din S.M.T. Hărman.

Acestea sînt cele cîteva „cuie" pe care sfatul popular al comunei Prejmer şi alte foruri în drept nu le-au văzut la timp, nu au ştiut să le scoată. Şi cum starea de fapt dovedeşte că membrii comitetului executiv au uitat un anume lucru, ne oferim noi să li-l aducem aminte: o muncă de răspundere este îndeplinită nu numai prin încordare şi însufleţire, ci în primul rînd cu cap.

SANDU DOBRE

Ciclu de filme pentru părinţi

Direcţia generală a cinematografiei împreună cu C.C.S., organizează între 17 şi 30 septembrie a.c. în Capitală şi în oraşele Constanţa, Ploeşti, Cluj, Codlea, Oraşul Stalin, oraşul Victoria, Tg. Mureş, Iaşi, Bicaz, Galaţi, Moineşti, Arad, Craiova, Cugir, Reşiţa şi Timişoara un ciclu de filme pentru părinţi.

Vor fi prezentate cu acest prilej filmele „Rio Escondido", „Neastîmpăraţii", „Incercarea fidelităţii", „Poemul pedagogic", „Doi prieteni", „Mîine va fi prea tîrziu", „Vagabondul", „Examen de maturitate", „Conştiinţa", „Mandy" şi „Dubla Lotte".

(Agerpres)

200 de ani de activitate a spitalului Sf. Spiridon din Iaşi

Primul spital din Moldova — spitalul orăşenesc de adulţi din Iaşi, cunoscut în trecut sub numele de spitalul „Sf. Spiridon"— împlineşte anul acesta 200 de ani de neîntreruptă activitate pusă în slujba sănătăţii poporului. Acest important eveniment va fi sărbătorit printr-o serie de manifestări care vor avea loc în cursul lunii noiembrie. Cu acest prilej va fi inaugurat un muzeu istorico-medical, care va îmbogăţi Iaşul cu un nou aşezămînt de cultură. In cadrul muzeului vor fi expuse numeroase acte şi documente istorice, în bună parte inedite.

Cu prilejul sărbătoririi împlinirii a 200 de ani de la fondarea acestui spital vor fi organizate şi „Zilele medicale ieşene", în cadrul cărora se vor prezenta numeroase comunicări ştiinţifice.

La toate aceste manifestări vor participa şi reprezentanţi de seamă ai ştiinţelor medicale de peste hotare, care se vor afla în ţara noastră în cursul lunii noiembrie cu prilejul Congresului naţional al ştiinţelor medicale care va avea loc la Bucureşti.

(Agerpres)

DIN EXPERIENŢA COMSOMOLULUI

Nu după şabloane

(Despre dezvoltarea iniţiativei la activiştii de Comsomol)

V. Kudriakov

secretar al C.C. al Comsomolului din Estonia

Dacă munca cu tineretul ar fi întotdeauna legată de fapte concrete, vii, iar formele şi metodele de muncă n-ar fi şablon, ele ar atrage şi ar interesa pe tineri şi tinere. Aceasta înseamnă că metodele de muncă cu tineretul trebuie înnoite necontenit, că trebuie găsite formele de muncă cele mai interesante, cele mai atractive. Fără îndoială, de acest lucru trebuie să se ocupe fiecare membru al organizaţiei de bază comsomoliste, dar, în primul rînd, această sarcină revine organelor conducătoare de Comsomol. Numai un om cu iniţiativă, care priveşte creator orice acţiune, poate fi un adevărat conducător al tineretului.

Ce înseamnă să fii cu iniţiativă? Mai întîi, să priveşti în mod creator activitatea organizaţiei. Şi noi avem mulţi asemenea activişti şi conducători de Comsomol care privesc în acest fel munca de organizaţie. La comitetele raionale de Comsomol din Keilaski, Ignieveski, Haapssaluski şi altele din republica noastră, seara era întotdeauna o atmosferă lipsită de viaţă. Acum, situaţia a devenit alta de cum a fost pentru că activiştii de Comsomol au dat dovadă de iniţiativă. In mod just, ei au hotărît că, comitetul raional de Comsomol nu trebuie să se transforme într-un aparat birocratic. Acesta e doar un organ de conducere a activităţii tineretului nostru şi, ca atare, activiştii s-au străduit să organizeze asemenea acţiuni care să le facă cinste. In prezent ziarele proaspete care vin la fiecare comitet raional nu mai sînt aruncate în dulap, ci sînt aşezate în ordine pe mese pentru a fi citite; au fost aduse diferite jocuri. S-a instalat apoi o masă de ping-pong, un aparat de radio, s-au organizat diferite cercuri ale tineretului. Tinerii şi tinerele au primit cu entuziasm aceste acţiuni. La comitetul raional de Comsomol din Keilaski, de pildă, a fost organizat un club original al tineretului. Comitetul raional de Comsomol a procurat un televizor, un magnetofon, aparate de fotografiat, a organizat un cerc de croit şi cusut, un cerc al fotografilor amatori, un ansamblu coral feminin. Aici poţi nu numai să-ţi petreci cu folos timpul liber, dar să şi primeşti consultaţii, să discuţi cu activiştii comitetului raional etc.

Nu pretutindeni această iniţiativă a fost bine primită. Au fost şi sceptici, care credeau că nu e nimerit ca la comitetul raional de Comsomol să fie organizate cercuri de amatori. Doar comitetul raional — spuneau unii — nu e Casă de cultură. Dar omul cu iniţiativă nu se teme să înfrunte vechile obiceiuri. Practica a arătat că această iniţiativă aduce mult folos tineretului.

Sau un alt exemplu, cu nunţile. Odată, directorul uzinei de montat vase din Tallin, tov. Kormiliţîn, a cerut un sfat la C.C. al Comsomolului din Estonia: se poate ca în cantina uzinei să se organizeze o nuntă comsomolistă? Se căsătoresc doi comsomolişti — fruntaşi în producţie, şi comitetul de Comsomol doreşte foarte mult să-i ajute pe tineri să sărbătorească festiv acest mare eveniment. Fireşte, noi am susţinut propunerea lor. Comitetul de Comsomol şi conducătorii uzinei au ajutat tinerilor căsătoriţi să-şi organizeze o seară plăcută. Pilda lor a fost urmată şi de comsomoliştii de la uzina constructoare de maşini din Tallin, precum şi de comsomoliştii din alte întreprinderi.

Dar iată şi un alt exemplu. In oraşul Tallin există aproape zece întreprinderi înrudite prin caracterul producţiei. Intr-o zi, activiştii de Comsomol de la fabrica „Marat" s-au adunat în biroul secretarului comitetului de comsomol, Marta Laar, pentru a discuta cum să îmbunătăţească procesul producţiei. La această şedinţă s-a ivit o nouă iniţiativă: n-ar fi rău să cunoaştem cum e organizată munca şi în alte întreprinderi, la vecini. Şi iată că tinerii de la fabrica „Marat" au propus să se facă un schimb de experienţă între întreprinderile înrudite. Un asemenea schimb de experienţă a avut loc; în afară de aceasta, participanţii au hotărît ca a doua zi, la începerea lucrului, fiecare să împărtăşească tovarăşilor de muncă cele învăţate. Multe lucruri preţioase şi-au transmis comsomoliştii unul altuia.

Omul cu iniţiativă caută cu îndrăzneală mereu noi metode, luptă împotriva lipsurilor, critică vechiul. Perseverenţa, principialitatea, priceperea de a duce pînă la capăt un lucru început — aceste calităţi caracterizează pe un om cu iniţiativă. Iniţiativele se nasc, de obicei, nu în liniştea cabinetelor, ci în mijlocul vieţii. Iată de ce noi recomandăm cu insistenţă conducătorului comsomolist, activistului, un contact cît mai strîns cu oamenii, priceperea de a remarca o iniţiativă bună, venită de la tineri, de a o sprijini şi dezvolta.

In ultimul timp, în viaţa de organizaţie din republica noastră se remarcă o cotitură însemnată spre activizarea tuturor verigilor din aparatul de Comsomol. In prezent, Comitetul Central, comitetele orăşeneşti, precum şi comitetele raionale de Comsomol se străduiesc să nu mai întocmească hotărîri şi directive cu privire la toate faptele din viaţa organizaţiei. Acum tot mai puţine circulare şi dispoziţii se îndreaptă spre secretarii organizaţiilor de bază. In faţa comitetelor de Comsomol stă sarcina de a învăţa pe tineri şi tinere să lucreze creator, nu după şabloane. Şi trebuie să subliniem din nou că multe depind de conducători. Dacă ei studiază atent oamenii şi conlucrează cu un activ priceput, pot călăuzi chibzuit eforturile comsomoliştilor spre îndeplinirea celor mai importante sarcini; în felul acesta viaţa organizaţiei devine interesantă şi variată.

Nu de mult lucra ca secretar al comitetului raional de Comsomol Morski din oraşul Tallin, Kaliu Funk, un om indiferent, care privea cu superficialitate munca de organizaţie. Pe el nu-l mişca nimic: nici delăsările în munca organizaţiilor de bază, nici neglijenţele în evidenţa comsomoliştilor, nici neplata la timp a cotizaţiilor, nici nemulţumirile privind condiţiile de locuit în cămine. Lucrurile mergeau din ce în ce mai prost. Dar iată că în decembrie anul trecut, ca secretar al comitetului raional de Comsomol a fost ales Dmitri Bruns. Acest tînăr arhitect s-a dovedit a fi un priceput conducător al tineretului: perseverent, energic, el a început munca discutînd cu comsomoliştii de rînd, cu secretarii organizaţiilor comsomoliste; curînd activiştii au recunoscut în el un adevărat conducător. Lor le plăcea interesul profund pe care-l manifesta noul secretar pentru întreaga viaţă de organizaţie, chibzuinţa cu care el elabora orice măsură, încrederea sa în activişti, în tineri.

Iată şi cîteva fapte concrete ale tinerilor din raionul Morski. Multe organizaţii de bază comsomoliste aveau un număr mic de membri. Lucrau interesant, dar mult nu poţi face cînd într-o organizaţie de bază sînt doar 3-5 comsomolişti. Comitetul raional a tras învăţăminte din aceasta şi a sfătuit cîteva organizaţii să organizeze mai des adunări comune, seri culturale, reuniuni tovărăşeşti precum şi alte acţiuni în care să atragă tineretul. In ziua cînd s-au înmînat carnetele de comsomolist unor tineri din aceste organizaţii a fost organizată o adunare festivă comună. A fost invitată şi o orchestră, iar după adunare a avut loc un concert. Astfel, a început prietenia dintre două organizaţii de Comsomol. Lucrurile au mers mai bine şi într-o organizaţie şi în alta. Activul comitetului raional a sprijinit cu căldură această iniţiativă.

O mare atenţie acordă activiştii comitetului raional de Comsomol organizaţiilor din sectoarele productive. Mai înainte, rar cînd se auzea de iniţiative ale organizaţiilor comsomoliste din raionul Morski. Acum, în oraş se bucură de o mare popularitate posturile comsomoliste de control din uzine.

O luptă activă se duce în raion pentru un mod de viaţă, o ţinută morală înaltă a tineretului. Comitetul raional de Comsomol editează gazeta satirică „Pîlesos", care satirizează pe huligani şi pe purtătorii obiceiurilor străine moralei comuniste. Comitetul raional de Comsomol a obţinut de asemenea ca clubul să fie rezervat două zile pe săptămînă acţiunilor organizate de tineret.

Intr-un chip nou se pregătesc şi se desfăşoară acum seminariile activiştilor, plenarele comitetului raional. La ultima plenară, la care s-au analizat măsurile privind îmbunătăţirea muncii în căminele tineretului, activiştii au organizat o expoziţie de fotografii. Au fost expuse fotografii din cele mai bune şi cele mai neglijente cămine. Toţi membrii comitetului raional au putut să vadă concret situaţia din fiecare cămin şi să gîndească pe loc cum se pot înlătura lipsurile.

Acţiunile folositoare şi atrăgătoare organizate de comsomoliştii raionului au trezit interesul tineretului pentru Comsomol. Numai în primele trei luni ale anului în curs în raionul Morski au fost primiţi în Comsomol peste două sute de tineri.

Un rol mare în educarea de activişti cu iniţiativă îl are răspîndirea experienţei înaintate, însuşirea acestei experienţe. Noi explicăm activiştilor noştri că este greşit să socotim că un om cu iniţiativă e numai acela care poate să creeze, să descopere noul, graţie unor însuşiri speciale. In cazul acesta, un mare număr de activişti de Comsomol, care lucrează entuziast, cu tragere de inimă, ar fi trecuţi în rîndul oamenilor fără iniţiativă. A fi un om cu iniţiativă înseamnă şi să aplici creator într-o împrejurare concretă experienţa deja acumulată.

Am restructurat şi practica pregătirii şi desfăşurării seminariilor activiştilor. Dacă, mai înainte, de regulă, la seminarii se ţineau lungi instructaje, acum o mare parte din timp e rezervată rapoartelor activiştilor de la locurile de muncă. Ei vorbesc despre acţiuni interesante. Ce ne-au adus aceste modificări? Foarte mult. Activiştii vin cu multă plăcere şi se pregătesc sîrguincios pentru seminarii, vin cu propuneri preţioase, se duc discuţii aprinse. Nu de mult, Comitetul Central a organizat un seminar de patru zile cu secretarii organizaţiilor de Comsomol din şcolile medii. Au avut loc discuţii fructuoase cum să se facă viaţa de organizaţie mai interesantă şi mai atrăgătoare. Nu mai puţin viu şi dinamic s-au discutat aceste probleme şi la seminariile activului de Comsomol din instituţiile de învăţămînt superior, din şcolile tehnice, colhozuri, sovhozuri şi S.M.T.-uri.

In planul fiecărui seminar noi introducem jocuri de masă, cîntece, dansuri; toate acestea le organizăm sub forma unei seri de odihnă pentru participanţii la seminar. Mai organizăm de asemenea întîlniri cu scriitori, artişti şi compozitori din republică. La seminariile activiştilor de la sate se fac şi proiecţii de filme documentare agricole.

Pentru activul de Comsomol din oraşul Tallin am organizat, în colaborare cu comitetul orăşenesc de Comsomol un cabinet al muncii comsomoliste. Acest cabinet are ca sarcină să popularizeze cele mai noi şi mai interesante acţiuni ale comsomoliştilor. Acolo se organizează întîlniri ale activului cu conducători de întreprinderi, cu activişti de partid, se organizează seri de întrebări şi răspunsuri, întîlniri cu oameni de seamă, discutarea filmelor şi spectacolelor noi.

In ultimul timp la noi se discută problema ca în cele mai mari întreprinderi, în oraşe şi raioane, să fie amenajate cluburi comsomoliste. De ce să apelăm la comitetul sindical ca să ne împrumute clubul pentru o oarecare acţiune? Această sarcină nu-i deloc uşoară, dar principalul e că ea se poate rezolva. Tineretul poate să construiască cluburi comsomoliste cu forţele sale proprii, prin muncă obştească.

Se pot povesti încă multe despre acţiunile şi iniţiativele tineretului din republica noastră, despre activizarea ce se observă în prezent în organizaţiile de Comsomol. Important e ca aceste acţiuni să nu se împotmolească, flacăra care s-a aprins în organizaţiile noastre comsomoliste nu numai că nu trebuie să se stingă, dar ea trebuie să ardă cu o putere şi mai mare, iar pentru aceasta e nevoie de oameni cu iniţiativă, de oameni curajoşi.

(Din „Molodoi Komunist" nr. 7) (text prescurtat)

De peste HOTARE

Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

cu privire la schimbarea denumirii Premiilor Internaţionale Stalin în Premii Internaţionale Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare"

1. — Ţinîndu-se seama de dorinţa Comitetului pentru decernarea Premiilor Internaţionale Stalin, de a se schimba denumirea Premiilor Internaţionale Stalin în Premii Internaţionale Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare".

2. — Să se stabilească că persoanele distinse cu Premiul Internaţional Lenin primesc:

a) Diploma de laureat al Premiului Internaţional Lenin;

b) Medalia de aur cu efigia lui V. I. Lenin;

c) Un premiu în bani în sumă de 100.000 de ruble.

3. — Să se extindă paragrafele a) şi b) din punctul 2 al prezentului Decret şi asupra persoanelor care au primit Premiul Internaţional „Pentru întărirea păcii între popoare" în perioada 1950—1955.

4. — Să se stabilească că Premiile Internaţionale Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare" se conferă anual în număr de zece de către Comitetul pentru decernarea Premiilor Internaţionale Lenin.

5. — Procedura propunerii candidaţilor pentru Premiile Internaţionale Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare" şi condiţiile decernării acestor premii vor fi elaborate şi publicate de către Comitetul pentru decernarea Premiilor Internaţionale Lenin.

Preşedintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.
K. VOROŞILOV

Secretarul Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.
A. GORKIN

Moscova-Kremlin, 6 septembrie 1956.

De la Comitetul Central al P.C.U.S. şi Consiliul de Miniştri al U.R.S.S.

Cu privire la premiile Lenin pentru cele mai remarcabile lucrări în domeniul ştiinţei, tehnicii, literaturii şi artei

MOSCOVA 7 (Agerpres). — TASS transmite: C.C. al P.C.U.S. şi Consiliul de Miniştri al U.R.S.S. au examinat problema reintroducerii premiilor „Vladimir Ilici Lenin" — marele întemeietor al statului sovietic şi al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice — pentru cele mai remarcabile lucrări în domeniul ştiinţei şi tehnicii şi a instituirii premiilor Lenin pentru cele mai remarcabile lucrări de literatură şi artă care se bucură de o largă apreciere din partea opiniei publice.

In prezent, cînd poporul sovietic, sub conducerea Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, a construit în linii mari societatea socialistă şi îndeplineşte sarcinile trecerii treptate de la socialism la comunism, de o importanţă deosebită este dezvoltarea prin toate mijloacele a forţelor de producţie ale societăţii sovietice, introducerea tehnicii noi şi, pe această bază, obţinerea unui belşug de bunuri materiale şi culturale în ţara noastră. In rezolvarea acestor sarcini o importanţă mereu crescîndă o capătă progresul tehnic continuu, dezvoltarea ştiinţei şi culturii.

Incă în anul 1925, în scopul stimulării lucrărilor remarcabile în domeniul ştiinţei şi tehnicii, agriculturii, medicinei şi ştiinţelor sociale, guvernul sovietic a instituit premiile „V. I. Lenin". In anii care au urmat, premiile „V. I. Lenin" au fost decernate unei serii de oameni de ştiinţă din ţara noastră. După anul 1935 însă, n-au mai fost decernate premii Lenin.

Avînd în vedere importanţa pozitivă a stimulării celor mai remarcabile lucrări în domeniul ştiinţei, tehnicii şi producţiei, a lucrărilor de literatură şi artă, C.C. al P.C.U.S. şi Consiliul de Miniştri al U.R.S.S. au adoptat hotărîrea de a se reintroduce premiile „Vladimir Ilici Lenin" — premii Lenin pentru cele mai remarcabile lucrări ştiinţifice, de arhitectură şi construcţie, pentru invenţiile, construcţiile de maşini şi noile materiale introduse în economia naţională, pentru perfecţionarea metodelor de producţie. Au fost instituite premiile Lenin pentru cele mai remarcabile lucrări de literatură şi artă care se bucură de o largă apreciere din partea opiniei publice.

Au fost instituite 50 de premii în valoare de 75.000 de ruble fiecare, şi anume:

Pentru lucrări ştiinţifice în domeniul ştiinţelor fizice, ştiinţelor mecano-matematice, ştiinţelor tehnice, ştiinţelor chimice, ştiinţelor geologo-geografice, ştiinţelor biologice, ştiinţelor agricole, ştiinţelor medicale, ştiinţelor istorice, ştiinţelor sociale — 12 premii;

Pentru construcţii, pentru invenţii, construcţii de maşini, noi materiale introduse în economia naţională, pentru perfecţionarea metodelor de producţie în domeniul construcţiei de maşini, construcţiei de aparate, metalurgiei, prospectării şi extracţiei de minereuri utile, chimiei şi tehnologiei chimice, energeticei, electronicei şi automatizării, construcţiilor, arhitecturii, transporturilor şi telecomunicaţiilor, agriculturii, industriei uşoare şi alimentare, medicinei — 30 de premii.

Pentru lucrări de înaltă valoare artistică în domeniul literaturii, artelor plastice, muzicii, precum şi pentru cele mai remarcabile realizări în domeniul teatrului, cinematografiei, care se bucură de o largă apreciere din partea opiniei publice — 8 premii.

Premiile vor fi decernate anual de ziua naşterii lui V. I. Lenin — 22 aprilie.

A fost înfiinţat Comitetul pentru decernarea premiilor Lenin în domeniul ştiinţei şi tehnicii pe lîngă Consiliul de Miniştri al U.R.S.S. şi Comitetul pentru decernarea premiilor Lenin în domeniul literaturii şi artei de pe lîngă Consiliul de Miniştri al U.R.S.S. în vederea examinării lucrărilor propuse spre premiere şi în vederea decernării premiilor Lenin pentru cele mai remarcabile dintre acestea.

Prezentarea lucrărilor spre premiere Comitetelor pentru decernarea premiilor Lenin se va face de către prezidiile academiilor de ştiinţă, asociaţiile ştiinţifice şi de ingineri şi tehnicieni, institutele de cercetări ştiinţifice, institutele de învăţămînt superior, Prezidiul Consiliului Central al Sindicatelor din Uniunea Sovietică, colegiile Ministerelor U.R.S.S. şi ale republicilor unionale, întreprinderi, conducerile uniunilor scriitorilor, pictorilor, compozitorilor, arhitecţilor sovietici, colegiile redacţionale ale revistelor, edituri, organizaţii obşteşti, oameni ai ştiinţei, tehnicii, literaturii şi artei.

O delegaţie guvernamentală a R. D. Germane a sosit la Praga

PRAGA 7 (Agerpres). CETEKA transmite: La 7 septembrie a sosit la Praga delegaţia guvernamentală a Republicii Democrate Germane, în frunte cu primul ministru Otto Grotewohl.

La gara centrală, pavoazată cu drapelele de stat ale R. D. Germane şi Cehoslovaciei, delegaţia a fost întîmpinată de V. Siroki, primul ministru al Cehoslovaciei, A. Novotny, prim secretar al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia, Z. Fierlinger, preşedintele Adunării Naţionale, reprezentanţi ai vieţii publice, membri ai corpului diplomatic, reprezentanţi ai oamenilor muncii.

V. Siroki şi O. Grotewohl au rostit cuvîntări.

Deschiderea Tîrgului internaţional de la Zagreb

BELGRAD 7 (Agerpres). — Taniug transmite: La 7 septembrie în prezenţa preşedintelui Tito s-a deschis la Zagreb cel de al 51-lea Tîrg internaţional. Aproximativ 1.500 de reprezentanţi a 26 de ţări din Europa, Asia, Africa şi America au expus aproximativ 7.500 de produse.

Tîrgul a fost deschis de Vieceslav Soljerac, preşedintele Consiliului popular al oraşului Zagreb, după care a luat cuvîntul Svetozar Vukmanovici.

Libanul şi Bolivia sprijină poziţia Egiptului

BEIRUT 7 (Agerpres). — Potrivit relatărilor presei libaneze, la 5 septembrie, Kamil Şamun, preşedintele Libanului, i-a invitat pe ambasadorii S.U.A. şi Angliei la Beirut, cerîndu-le să dea explicaţii în legătură cu concentrarea de trupe anglo-franceze în partea răsăriteană a Mării Mediterane.

După cum scrie ziarul „Jour", Kamil Şamun a declarat celor doi ambasadori că Libanul aprobă întru totul naţionalizarea de către Egipt a Companiei Canalului de Suez şi că toate ţările arabe vor da ajutor Egiptului în cazul săvîrşirii unei agresiuni împotriva acestei ţări precum şi în cazul boicotării ei.

După cum scriu ziarele, preşedintele a insistat ca problema Canalului de Suez să fie rezolvată pe cale paşnică.

NEW YORK 7 (Agerpres). — După cum se anunţă din La Paz (Bolivia), Camera Deputaţilor din Bolivia a adoptat la 5 septembrie o rezoluţie în care declară că sprijină Egiptul în legătură cu naţionalizarea Canalului de Suez.

Opinia publică de pretutindeni condamnă interzicerea Partidului Comunist din Germania

* *

Declaraţia Consiliului Central al Sindicatelor din R. P. R.

Oamenii muncii din Republica Populară Romînă organizaţi în sindicate, au aflat cu indignare vestea interzicerii samavolnice a activităţii Partidului Comunist din Germania. In adunări şi mitinguri, în moţiunile adoptate, în scrisorile adresate ziarelor, membrii sindicatelor noastre au protestat împotriva acestui act care încalcă brutal drepturile şi libertăţile democratice ale celor ce muncesc.

Impreună cu întreaga opinie publică democrată de pretutindeni oamenii muncii din Republica Populară Romînă consideră interzicerea Partidului Comunist din Germania drept semnalul unui atac pe care reacţiunea vest-germană îl îndreaptă împotriva drepturilor şi libertăţilor democratice, pentru a redeschide drumul fascismului şi aventurilor militare. Noi nu putem uita că în anul 1933, fascismul hitlerist şi-a început printr-un act similar drumul spre lichidarea tuturor organizaţiilor muncitoreşti, politice şi sindicale, drumul spre tirania sîngeroasă şi războiul de agresiune.

Poporul nostru nu poate uita că militariştii germani au adus de două ori în acest secol războiul şi cotropirea pe pămîntul Romîniei.

Oamenii muncii din ţara noastră îşi dau seama că spre deosebire de anul 1933, există astăzi forţe capabile să ţină în frîu pe vrăjmaşii poporului muncitor german şi ai păcii şi libertăţii tuturor popoarelor. Mai mult ca oricînd este astăzi necesară unitatea de acţiune a clasei muncitoare şi în primul rînd a celor ce muncesc din Germania. Sîntem convinşi că toate organizaţiile clasei muncitoare din Germania, printre care şi sindicatele, vor şti să dea o ripostă hotărîtă, vor şti să-şi strîngă rîndurile şi să pună forţa unităţii lor în slujba apărării libertăţii şi drepturilor democratice ameninţate.

Exprimînd această convingere, în numele celor 2.600.000 de membri ai sindicatelor din Republica Populară Romînă, Consiliul Central al Sindicatelor protestează împotriva samavolnicei hotărîri a autorităţilor vest-germane şi trimite un cald salut tovărăşesc oamenilor muncii din Germania.

CONSILIUL CENTRAL AL SINDICATELOR DIN REPUBLICA POPULARA ROMINA

CE FEL DE LIBERTATE?

Faptul că un tribunal a declarat în afara legilor Partidul Comunist din Germania occidentală, arată că noţiunea de „libertate" este în practică cu totul ciudat aplicată. Dacă este aşa, atunci ne punem întrebarea, pe drept cuvînt, dacă şi celelalte „libertăţi" din Apus — şi mă refer la libertatea de cercetare ştiinţifică şi de exprimare a rezultatelor obţinute — sînt de aceeaşi natură.

Interzicerea funcţionării Partidului Comunist din Germania nu va putea înăbuşi credinţele şi acţiunile progresiste ale celor care au aderat la acest partid.

Ca om de ştiinţă protestez împotriva acestui fel de a înţelege şi aplica noţiunea de „libertate" în Germania occidentală şi cer ca aceasta să fie garantată în toate domeniile de activitate. In consecinţă, cer să fie abrogată hotărîrea dată de tribunalul de la Karlsruhe şi să se lase deplină libertate de funcţionare Partidului Comunist din Germania.

Profesor EUGEN A. PORA
membru corespondent
al Academiei R.P.R.

Comuniştii sînt la posturile lor

DÜSSELDORF (Agerpres). — Potrivit informaţiilor de presă, Consiliul de Miniştri din landul Baden-Württemberg a hotărît ca consilierii comunali şi regionali ai P.C.G. din această provincie să rămînă în posturile lor. S-a subliniat că pentru a putea anula aceste mandate este necesară votarea unei legi cu privire la modificarea regulamentului de funcţionare al comunelor. Consiliul de miniştri nu intenţionează însă să procedeze la întocmirea unei asemenea legi.

La rîndul său, Prezidiul Senatului din Bremen a decis ca problema mandatelor deputaţilor comunişti să fie lăsată la aprecierea Tribunalului de stat din Bremen, deoarece Constituţia landului nu permite anularea acestor mandate.

Miting de protest la Ostrava

PRAGA (Agerpres). — Ceteka transmite: La 5 septembrie a avut loc la Ostrava un mare miting de protest împotriva interzicerii Partidului Comunist din Germania. La miting au luat parte mii de mineri, metalurgişti, feroviari. In rezoluţia adoptată la miting se spune: Sîntem solidari cu comuniştii germani şi cu toate forţele progresiste din Germania şi ne pronunţăm împreună cu ele pentru apărarea democraţiei şi păcii. Cerem anularea interzicerii Partidului Comunist din Germania.

Vasul „Pasteur", încarcat cu trupe franceze se îndreaptă spre o „destinaţie necunoscută". Această „destinaţie necunoscută" trebuie pusă însă pe seama concentrării de trupe franceze în regiunea Mediteranei, cu scopul de a exercita presiuni asupra Egiptului în legătură cu naţionalizarea Companiei Canalului de Suez.

24

GENEVA. — La Geneva a avut loc şedinţa ordinară a ambasadorilor Republicii Populare Chineze şi Statelor Unite ale Americii. Următoarea şedinţă a fost fixată pentru 20 septembrie.

PARIS. — După cum anunţă agenţia France Presse, în dimineaţa zilei de 7 septembrie, preşedintele Consiliului de Miniştri al Franţei, Guy Mollet, a sosit în Algeria pe bordul unui avion militar.

NICOSIA. — Agenţiile de presă occidentale anunţă că în cadrul măsurilor militare întreprinse de autorităţile britanice din Cipru, în ziua de 6 septembrie au fost arestaţi toţi bărbaţii din satul Kissonerga, situat la opt kilometri nord de Paphos. Deţinuţii urmează să fie „anchetaţi" de autorităţile militare britanice.

BELGRAD: La 7 septembrie s-a anunţat în mod oficial că, în urma invitaţiei preşedintelui Tito, la 12 septembrie va sosi în Iugoslavia preşedintele Sukarno care va vizita ţara timp de şase zile.

CARACI. — După cum transmite postul de radio Caraci, în seara zilei de 6 septembrie în oraşul Dakka a depus jurămîntul noul guvern al Pakistanului de est, în frunte cu Ataur Rahman — unul din liderii partidului Liga populară a Pakistanului de est, care se afla în opoziţie.

LONDRA. — După cum transmite agenţia Reuter, Ministerul Muncii a comunicat că în cursul acestui an numărul şomerilor din Anglia a crescut cu 67.000, atingînd la 13 august a.c. 267.000. In comparaţie cu luna iunie numărul şomerilor a crescut cu 28.000.

TEHERAN. — La 5 septembrie a sosit la Teheran, Allen Dulles, conducătorul Direcţiei centrale de informaţii a S.U.A.

TAIPE. — După cum anunţă agenţia Associated Press, taifunul care s-a abătut asupra insulei Taivan a provocat pierderea a numeroase vieţi omeneşti şi mari pagube materiale. Intr-un comunicat al autorităţilor ciankaişiste se arată că taifunul a provocat moartea a 27 de persoane; 13 persoane sînt date dispărute. Alţi 130 de oameni au fost răniţi; aproape 3000 de case s-au prăbuşit, iar 6000 au suferit avarii grave.

De ce 3x2 fac uneori 7?

Lucrurile s-au întîmplat cam aşa:

Trei tineri s-au prezentat la firma engleză „Radio Craft Ltd" ca să primească de lucru. Cel mai în vîrstă dintre ei avea 17 ani, cel mai tînăr — 15. Stăteau în faţa unui birou, în spatele căruia se afla un domn grav, ce-i măsura cu privirea, punîndu-le totodată întrebări, cu intenţia de a le verifica cunoştinţele elementare.

— Cît fac jumătate din trei sferturi?

Tăcere şi priviri mirate.

Intrebarea e repetată.

Din nou tăcere.

— Cît fac trei ori doi?

După cîteva minute, unul din tineri îşi ia inima în dinţi:

— Trei ori doi?... Trei ori doi... fac... fac... Şapte!

Şapte? Da. Vă miraţi? Intr-o ţară cu o străveche cultură, cu o civilizaţie atît de dezvoltată, în anul de graţie 1956, un tînăr de 16 ani care a ieşit nu de mult de pe băncile şcolii, răspunde că 3x2=7.

...Toate acestea nu sînt produsul imaginaţiei noastre, ci au fost descrise în ziarul englez „Daily Express" de către un funcţionar al amintitei firme, pe nume Pinhorn. Şi în încheiere, autorul scrisorii se întreba dacă „acesta este un exemplu clasic de educaţie modernă".

Nu ştiu dacă în alt număr al gazetei i s-a răspuns lui mister Pinhorn la întrebarea sa şi ce i s-a spus. Realitatea este însă tocmai aceea pe care o bănuia autorul scrisorii din „Daily Express". Şi ea este caracteristică nu numai pentru Anglia.

Răsfoind ziarele şi revistele occidentale, adesea întîlneşti părerile unor oameni competenţi care nu-şi ascund îngrijorarea faţă de felul cum sînt pregătiţi mulţi din elevi şi studenţi în ţările lor.

...Să aruncăm o privire mai către est de Anglia, în Germania occidentală. Aici e patria nemuritorului Heine. Cine nu cunoaşte minunata legendă a lui „Loreley", cine nu şi-a simţit inima plină de ură împotriva impilatorilor, citind „Ţesătorii din Silezia", oare care tînăr sau tînără n-a lăsat să-i picure o lacrimă, citind versurile de dragoste ale neîntrecutului liric german! Şi totuşi Heine e necunoscut tinerei generaţii de intelectuali din Germania occidentală. Nu de mult, cu prilejul împlinirii a o sută de ani de la naşterea poetului, postul de radio din Bavaria a întreprins o anchetă printre elevi şi studenţi, ca să constate ce cunosc ei despre Heine. Ei bine, doar un număr infim au fost în stare să răspundă ceva precis. Imensa majoritate nici nu ştie cine a fost şi cu ce s-a ocupat Heine. Unii chiar au afirmat că ar fi un cunoscut... conducător sindicalist.

Toate aceste lucruri se datoresc tocmai sistemului de educaţie a tinerei generaţii din ţările occidentului, care cuprinde o reţea largă de aplatizare intelectuală, începînd cu „comicsurile" şi filmele în serie ale Holywoodului şi sfîrşind cu manualele şcolare. Este oare întîmplător faptul că — aşa cum a arătat o anchetă recentă întreprinsă de „Institutul american al opiniei publice" — 57 la sută din persoanele care şi-au dat bacalaureatul şi 20 la sută din posesorii unor licenţe din ţara lui Mark Twain şi Whytman n-au mai citit de un an de zile o carte? Fără îndoială că nu. Cine altcineva decît şcoala trebuie să trezească în tinerii intelectuali setea de ştiinţă şi de literatură, sentimentul dragostei faţă de carte? După cum o dovedesc afirmaţiile unor oameni preocupaţi de această problemă, cum ar fi fostul secretar de stat adjunct William Benton, şcoala occidentală nu o face de loc sau o face într-o măsură mult prea mică.

Şi lucrul acesta nu se referă numai la cititul literaturii beletristice. Un om de greutatea doctorului Dominick F. Maurillo, care funcţionează în calitate de preşedinte al comitetului pentru acordarea dreptului de a profesa pe lîngă Consiliul medicilor din New York, dădea semnalul de alarmă în privinţa pregătirii profesionale a tinerilor săi colegi de breaslă. Dr. Maurillo atrăgea atenţia că numărul tinerilor medici competenţi este atît de mic în S.U.A., încît conducerile spitalelor fac apel pentru interni la şcolile de medicină din Asia şi Europa. De ce? vă veţi întreba. Oare şcolile americane nu pot pregăti specialişti destoinici?

Răspunsul la această întrebare îl găsim la un cunoscut publicist, James Reston, al cărui articol despre slaba pregătire a elevilor de liceu, viitori studenţi, a apărut în „New York Times": „53 la sută din liceele S.U.A. — arată Reston — nu predau fizica şi doar 50 la sută predau chimia. Afară de aceasta o anchetă recentă arată că 250.000—400.000 elevi de liceu americani învaţă matematica şi fizica de la profesori care nu sînt calificaţi pentru a preda aceste materii". Apoi Reston mai subliniază un fapt semnificativ: numărul profesorilor de ştiinţe a scăzut cu 53 la sută în ultimii cinci ani, iar dintre ei, jumătate nu-şi exercită profesiunea.

E lesne de înţeles de ce profesorii şcolilor americane preferă să exercite alte profesiuni decît aceea pe care au studiat-o: astăzi, în S.U.A. meseria lor e una dintre cele mai puţin rentabile. Iată de ce în S. U. A. pot fi văzuţi numeroşi chelneri şi şoferi cu diploma de profesor în buzunar.

Guvernul S.U.A., care cheltuieşte sume exorbitante pentru fabricarea de bombe sau pentru finanţarea serviciilor de spionaj, nu găseşte fondurile necesare nu numai asigurării unui minim necesar de viaţă cadrelor didactice, dar nici construirii celor 203.000 săli de curs a căror lipsă a fost recunoscută de însuşi preşedintele Eisenhower. Numeroşi copii sînt nevoiţi să înveţe în corturi, în hangare neîncălzite sau în biserici.

Cu nimic nu e mai bună situaţia şcolilor din Europa apuseană. Anglia reduce bugetul alocat pentru învăţămînt cu 34 milioane de lire sterline, lucru care nu mai este pe placul nici măcar al unui ziar ca „Daily Herald". „Astfel — scrie ziarul — va fi amînată încă o dată construirea a 400 de şcoli noi. Clasele vor rămîne supraaglomerate. Copiii vor continua să sufere. Anglia înaintează şchiopătînd, sprijinindu-se în cîrje..."

Iar Anglia nu e o excepţie. Ţări pe vremuri renumite prin cultura lor, astăzi trec printr-o gravă criză a şcolii, ce se manifestă atît în starea materială a şcolii, cît şi în pregătirea cadrelor ce ies de pe porţile ei, cu diploma de absolvent în mînă.

In patria lui Voltaire, peste 300 de mii de copii de vîrstă şcolară n-au clase, iar pentru şcolile existente se simte nevoia a încă zece mii de profesori şi învăţători.

Pe pămîntul unde a trăit Dante şi Leonardo da Vinci sînt regiuni cu 40—50 la sută din populaţie analfabetă, deoarece şcolile sînt puţine şi prost utilate. Un publicist italian, Barzini, scria nu de mult în „Corriere della Serra" „...dacă aş fi copil, nu mi-ar plăcea de loc să merg la o şcoală italiană, deoarece toate şcolile sînt extrem de murdare, ferestrele sînt acoperite de un praf secular, clasele seamănă cu lăzi de gunoi"

...Şi acum, în încheiere, să răspundem întrebării pe care şi-a pus-o mister Pinhorn cu privire la educaţia modernă. Fireşte că exemplul adus de dl. Pinhorn este nu numai clasic, dar şi frecvent pentru ţările apusului. Lipsa de pregătire a elevilor se datoreşte greutăţilor materiale în care se zbate şcoala occidentală şi slujitorii ei — profesorii, învăţătorii. Iar situaţia grea a şcolii se datoreşte la rîndul ei lipsei de atenţie din partea acelor guverne care preferă cheltuielile militare celor pentru învăţămînt. Vedeţi, sînt destui oameni suspuşi în ţările occidentale care nu văd în tînăra generaţie decît o sursă de carne de tun. La urma urmei — cugetă aceştia — ca să mori undeva pe front nu e neapărat necesar să ştii cît fac trei ori doi...

DAN LAZĂRESCU

Sport Sport

Teama de autocritică

De cîteva zile cititorii ziarului nostru ne întreabă cu insistenţă cărui fapt se datoresc rezultatele slabe obţinute de canotorii romîni la campionatele europene masculine de la Bled. Oare n-au avut condiţii bune de pregătire? Cum s-au comportat sportivii? Ce spun antrenorii?

In dorinţa de a afla amănunte despre comportarea sportivilor noştri ne-am adresat tovarăşului Cornel Florescu — antrenor de stat pentru canotaj — care a însoţit lotul canotorilor romîni la Bled.

Spre deziluzia noastră însă, tovarăşul Florescu a refuzat să stea de vorbă pe această temă, motivînd că „nu cunoaşte concluziile" şi că, mai întîi este bine ca organul de specialitate al C.C.F.S. să-şi spună părerea în legătură cu participarea sportivilor romîni la campionatele europene de canotaj academic. Cu alte cuvinte, tov. Florescu găseşte că este mai cuminte să tacă, să vadă mai întîi ce vor spune alţii — nu cumva doamne fereşte să fie el prea autocritic. Teama antrenorului de stat — omul cel mai în măsură să cunoască izvoarele insuccesului de la Bled — de a da explicaţii, arată situarea sa pe o poziţie neprincipială. Pentru oricine este evident că tocmai antrenorii sînt factorii care se ocupă în permanenţă de sportivi, cei ce în ultima instanţă determină buna ori slaba reprezentare a canotajului nostru academic la orice competiţie sportivă, mai cu seamă cînd e vorba de o asemenea competiţie internaţională. Şi este cunoscut că la Bled, printre comportările slabe ale canotorilor noştri, cea mai pregnantă este pierderea titlului european la 4 fără cîrmaci — cucerit anul trecut.

După părerea noastră, nu ar fi greşit dacă s-ar organiza o conferinţă de presă cu care prilej să se explice amănunţit căror factori se datoreşte comportarea nesatisfăcătoare a sportivilor romîni la cea de a 46-a ediţie a campionatelor europene masculine de canotaj academic. Opinia publică doreşte să afle.

MERIDIANE SPORTIVE

La Paris, după o zi de odihnă

Iubitorii voleiului din lumea întreagă aşteaptă cu înfrigurare în aceste zile noi veşti de la Paris — oraşul în care s-a adunat toată „floarea" voleiului mondial. Comentariile, pronosticurile, exploziile de admiraţie arătate faţă de cei mai buni, simpatia şi îngăduinţa cu care parizienii îi onorează pe cei „modeşti", toate acestea denotă caracterul tot mai popular al voleiului, simpatia de care se bucură el. Ieri, la Paris a fost cea de-a doua zi de odihnă de la începutul campionatelor mondiale. Astăzi însă, voleibaliştii sînt chemaţi din nou la start. Formaţiile ţării noastre vor susţine două partide dificile. Echipa masculină va întîlni redutabila formaţie a U.R.S.S. iar cea feminină va întîlni într-un meci echilibrat echipa Bulgariei.

Iată acum clasamentul după patru zile de întreceri (în turneul final masculin) şi cinci zile de jocuri (în turneul final feminin).

Masculin: U.R.S.S., R. P. Polonă, R. Cehoslovacă — 8 puncte; R.P.R., R.P. Bulgaria, S.U.A. — 6 puncte; R.P. Ungară, Franţa — 5 puncte; R.P.F. Iugoslavia, R. P. Chineză — 4 puncte.

Feminin: R. Cehoslovacă, R.P. Bulgaria — 9 puncte; U.R.S.S., — 8 puncte; R.P.R., R.P. Polonă — 7 puncte; R.D. Germană, S.U.A. — 7 puncte.

Olimpiada de şah

La Moscova continuă o mare competiţie: Olimpiada de şah. In cadrul meciurilor programate în turul VI, echipa R.P.R. a întrecut reprezentativa Iranului cu scorul de 3—1. Soos a cîştigat la Mostafave, Rădulescu l-a învins pe Lofti, Ciocîltea a cedat la Safvat, iar Ghiţescu a cîştigat la Navvabe. Iată alte rezultate: U.R.S.S.-Bulgaria 2—1; R.P. Polonă—Norvegia 2—1; Elveţia—Porto Rico 2—0; Danemarca—Israel 2—1; R.P. Mongolă—Scoţia 1½—1½; Franţa—Austria 2—1; R.F. Germană—India 2—0; Columbia — Grecia 4—0; R.P. Ungară—Belgia 3½—½, R.D. Germană—Filipine 3—1.

Alte întreceri interne...

● In întrecerile din cadrul campionatului republican de tir continuă să se înregistreze rezultate remarcabile. Maestrul sportului H. Herşcovici (Dinamo), a cucerit titlul de campion la proba de armă liberă calibrul redus, poziţia picioare, cu performanţa de 381 puncte, cu numai 4 puncte inferioară recordului mondial. Tot lui i-a revenit şi titlul de campion la proba de 3x40 focuri, armă liberă. El a totalizat 1.170 puncte, performanţă de valoare mondială, aflată la 7 puncte de recordul lumii.

● Mîine vom asista la plecarea celor 60 de alergători care vor pedala în competiţia de lung kilometraj, devenită tradiţională: Campionatul de mare fond al R.P.R. Vor fi prezenţi la start C. Dumitrescu — cîştigătorul Circuitului R.P.R. în anii 1954 şi 1955, Ion Vasile, Şt. Poreceanu, N. Maxim, L. Zanoni, G. Moiceanu şi alţi ciclişti fruntaşi. Competiţia măsoară 13 etape şi însumează aproape 2.000 km., dintre care numai 190 fără asfalt.

● La bazinul „Dante Gherman" din Capitală s-au desfăşurat vineri primele probe ale campionatelor republicane de nataţie pe anul 1956. O comportare valoroasă a avut-o reprezentanta asociaţiei „Progresul", Gabriela Mangezius, care în proba de 100 m. bras senioare a stabilit un nou record republican cu timpul de 1'26"2/10. Un nou record de junioare, categoria I şi II a obţinut înotătoarea Maria Both (Progresu) — 5'50"5/10 — la 400 m. liber.

.. şi internaţionale

● In sala „Sportcsarnok" din Budapesta a început un mare turneu internaţional de lupte clasice, la care participă sportivi din Turcia, R.F.G., R.D.G., R. P. Polonă, R.P.R., R. Cehoslovacă, Finlanda, Suedia şi R. P. Ungară. In prima seară a concursului, luptătorii romîni au obţinut rezultate meritorii. Astfel, Fr. Horvath a obţinut calificarea la categoria 57 kg., Gh. Dumitru l-a învins clar la puncte pe polonezul Gondi (cat. 67 kg.), iar în limitele categoriei pană V. Popescu a fost declarat învingător în faţa finlandezului Pertti Ahokas.

● De la Londra ne vine vestea că echipa selecţionată de rugby a oraşului Bucureşti, a sosit în capitala Angliei miercuri seara. După cum se ştie, rugbiştii romîni vor susţine trei întîlniri internaţionale în Anglia. Acum, ei se află în oraşul Leicester, unde vor întîlni astăzi în primul joc al turneului redutabila echipă Leicester Tigers. Interesul pentru acest joc poate fi lesne apreciat dacă ne gîndim că pentru cele 25.000 locuri ale stadionului, toate biletele au fost epuizate.

R. C.

Vizitele delegaţiei sindicatelor iugoslave

SINAIA 7 (Agerpres). — Membrii delegaţiei sindicatelor iugoslave, în frunte cu Djuro Salaj, preşedintele C.C.S. din R.P.F. Iugoslavia, care se află în ţara noastră, la invitaţia Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R. a continuat să viziteze vineri staţiunea climaterică Sinaia.

Oaspeţii au fost însoţiţi de tovarăşii Gh. Apostol, preşedintele Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R. şi Martin Covaci, membru al Prezidiului C.C.S. şi preşedinte al C.C. al Sindicatului muncitorilor din industria metalurgică şi constructţiilor de maşini.

La Casa de cultură a sindicatelor, membrii delegaţiei au luat cunoştinţă despre bogata activitate a acestui aşezămînt pus la dispoziţia oamenilor muncii veniţi la odihnă.

Membrii delegaţiei sindicatelor iugoslave au vizitat apoi hotelul turistic de la cota 1.400 al Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R. după care s-au înapoiat în Capitală.

(Agerpres)

Conferinţa profesorului doctor Mac Donald Critchley

Vineri după amiază, secţia de ştiinţe medicale a Academiei R.P.R. a organizat o şedinţă în cadrul căreia a conferenţiat prof. dr. Mac Donald Critchley, profesor la Universitatea din Londra, membru al Academiei Naţionale de Medicină din Paris, preşedintele Secţiei britanice a Ligii internaţionale contra epilepsiei.

La această şedinţă, care a avut loc în sala Academiei R.P.R. au luat parte academicieni, membri corespondenţi ai Academiei, profesori universitari, medici emeriţi şi alţi specialişti din domeniul ştiinţelor medicale.

Au asistat E. G. Willan, prim secretar şi G. B. Chalmers, secretar al Legaţiei Marii Britanii la Bucureşti.

Prof. dr. Mac Donald Critchley a expus apoi conferinţa intitulată „Sindromul parietal la ambii dextri şi la stîngaci".

Conferinţa a fost urmărită cu deosebit interes.

Exprimînd mulţumiri conferenţiarului, acad. Şt. S. Nicolau a subliniat dorinţa oamenilor ştiinţei medicale din R.P.R. de a avea un schimb de contacte şi de informaţii ştiinţifice cît mai frecvent cu savanţii din Marea Britanie, în scopul progresului ştiinţei şi al consolidării prieteniei dintre cele două popoare.

In numele Societăţii Ştiinţelor Medicale din R.P.R. acad. A. Kreindler a înmînat apoi profesorului dr. Mac Donald Critchley, în aplauzele asistenţei, diploma de membru de onoare al Societăţii Ştiinţelor Medicale din R.P.R.

Prof. dr. Mac Donald Critchley a mulţumit pentru înalta distincţie acordată şi pentru posibilitatea ce i s-a oferit de a conferenţia în cadrul Academiei R.P.R.

(Agerpres)

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel 7.60 10. Secţia scrisori. Tel. 7.66.91. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

STAS — 3452 — 52